

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.6

ARTA EDUCAȚIEI

ÎMPĂRTĂȘIRI DE BUNE PRACTICI

REVISTĂ CU APARIȚIE ANUALĂ

NR.2/2020

BUZĂU

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Coordonatori de număr:

Insp.Educație Timpurie, Prof.Ivan Cristina

Prof.Fuștei Maria

Prof.Trifan Marilena

Redactori:

Insp.Ed. Timpurie, Prof.Ivan Cristina

Prof.Fuștei Maria

Prof. Agapie Alina

Prof. Bîrsan Alina

Prof. Ciocu Valeria Niculina

Ed. Costache Iuliana

Prof. Dobrisan Viorica-Daniela

Prof.Dumitrache Maria

Prof. Ene Floarea

Prof.Leu Alina Georgiana

Prof. Moroianu Luminița

Prof.Năstase Vasilica

Prof.Prună Ioana

Prof. Scărlătescu Ramona-Anelice

Prof.Simion Florica

Prof. Tănase Petronela

Prof.Tîrcolea Luminița

Prof.Trifan Marilena

Prof.Toader Daniela-Nicoleta

Prof. Vasile Cristina –Elena

Prof. Vlajă Daniela-Alina

Coperta /Tehnoredactare:

Prof.Fuștei Maria

Prof.Trifan Marilena

AVIZAT ISJ BUZĂU

Arta Educației

ISSN 2668-4403, ISSN-L 2668-4403

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate aparține autorilor

IMPORTANȚA DERULĂRII PROIECTELOR ȘI PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE LA NIVELUL GRĂDINIȚEI

Inspector Educație Timpurie IVAN CRISTINA, I.Ș.J. Buzău

Prof. Învățăământ Preșcolar FUȘTEI MARIA, G.P.P. NR. 6 Buzău

Pornind de la premisa că educația trebuie să se manifeste în permanență ca o acțiune unitară, coerentă, că activitatea care se realizează în grădiniță nu poate fi separată, izolată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului și nu poate face abstracție de toate acestea, se impune o strânsă interdependență între mediul educativ oferit de grădiniță, mediul familial și mediul socio-economic din care acesta provine.

În acest sens, în concordanță cu Strategia în domeniul Educației Timpurii, dar și cu documentele internaționale promovate și la care România este semnatară (Convenția pentru Drepturile Copilului, Ținte pentru Dezvoltare ale Mileniului III etc.), toate programele de educație timpurie se vor adresa nevoilor multiple ale copilului, ținând cont de sănătate, nutriție, educație timpurie, stimularea psiho-socială și, în același timp, întărind rolul mediului în care trăiește copilul.

Pe parcursul ultimilor ani, sunt remarcabile programele guvernamentale și nonguvernamentale care au încercat să soluționeze probleme specifice educației copiilor preșcolari, cu efecte pozitive care pot oferi modele pentru parteneriatul între societatea civilă, autorități locale, instituțiile de educație formală și non formală și factorii decizionali.

În scopul realizării dezideratelor stabilite prin politicile educaționale se insistă, așadar, pe dezbaterăa unor probleme care vizează managementul instituțiilor de învățământ preșcolar, curriculum-ul preșcolar, strategiile didactice utilizate, relațiile pedagogice intrainstituționale și extrainstituționale, parteneriatele și relațiile comunitare etc. Nevoia cunoașterii acestor aspecte vine ca o consecință firească a transferului de responsabilitate și decizie de la nivel centralizat, la nivelul fiecărei unități de învățământ, ca urmare a procesului de descentralizare.

Argumente pentru o “grădiniță comunitară”

O grădiniță comunitară activă și deschisă către comunitate, presupune:

- o grădiniță în care cadrele didactice înțeleg că educația nu se limitează doar la copii și la programele de învățământ, ci și la programe educative în afara orelor și la programe destinate celorlalți membri ai comunității;
- o grădiniță care folosește resursele materiale și umane de care dispune pentru a oferi programe și servicii către toți membrii comunității, dincolo de educația formală oferită la clasă;
- o grădiniță care dezvoltă programe și servicii destinate comunității, răspunzând nevoilor educative ale membrilor din comunitate;
- o grădiniță care atrage alți parteneri (membri ai comunității și alte instituții locale) pentru inițierea unor acțiuni de interes public sau pentru programe de educație a membrilor comunității;

Astfel de activități presupun utilizarea unor metode activ- participative de implicare a copiilor, multe acțiuni se desfășoară în afara grădiniței – în comunitate – acțiuni cu impact comunitar (acțiuni ecologice, sanitare, campanii pentru dezvoltare comunitară etc.).

Rolul directorului de grădiniță este și acela de a spori și accentua colaborarea cu o serie de factori educativi: părinți și alte instituții ale comunității locale, naționale și internaționale. Cadrele didactice din Grădinița cu Program Prelungit Nr. 6 Buzău au derulat și derulează și în prezent proiecte și parteneriate educaționale în care sunt implicați și alți factori educativi, creând astfel un mediu bazat pe valori morale pozitive în care fiecare copil să poată deveni un model pentru societate.

Actul educațional are o eficiență sporită dacă este implicată și familia, cu condiția de a se stabili un cod unitar de cerințe. În urma colaborărilor constante cu părinții, aceștia au posibilitatea de a-și cunoaște mai bine copiii și modul acestora de manifestare în cadrul grupului, își însușesc procedee educative adecvate pe care le pot aplica în educația copilului.

Putem găsi împreună soluții potrivite în preîntâmpinarea și depășirea dificultăților în educație?
– Cu siguranță, DA!

Concluzii ce se desprind în urma derulării proiectelor de parteneriat grădiniță – comunitate:

- s-a schimbat modul de gândire și de percepție al cadrelor didactice care s-au implicat în programe, legat de actul educațional din interiorul și exteriorul grădiniței;
- s-a creat conștiința faptului că grădinița aparține comunității și că este pusă în slujba ei - o instituție adaptată nevoilor și cerințelor comunității;
- calitatea relațiilor dintre cei implicați în actul educațional s-a îmbunătățit atât la nivel intern (în interiorul grădiniței), cât și la nivel extern (în afara grădiniței) – mai ales relația grădiniță- părinți- comunitate, grădiniță- instituții publice;
- copiii au curajul de a lua atitudine față de unele aspecte din grădiniță și comunitate;
- copiii au conștiința că trebuie să facă ceva pentru orașul în care trăiesc și învață, au devenit mândri că trăiesc acolo și că pot face ceva pentru locul/ grădinița unde învață;
- copiii au căpătat încredere în ei, au devenit importanți în grădiniță și în comunitate- lucru posibil ca urmare a organizării unor activități unde au fost văzuți de membrii comunității, li s-au dat responsabilități pe care le-au îndeplinit foarte conștiincios și bine, au apărut în presa locală- au devenit cunoscuți, au reprezentat comunitatea;
- copiii au devenit modele pentru adulții din comunitate: sunt mult mai organizați și responsabili în ceea ce fac, pot să se analizeze, să se evalueze.

BIBLIOGRAFIE:

1. Băran- Pescaru, A., „Parteneriat în educație”, București, Editura Aramis Print, 2004.
2. Popescu, M., „Implicarea comunității în procesul de educație”, Centrul Educația 2000+, Corint, București, 2000.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Profesor învățământ preșcolar : AGAPIE ALINA

NIVELUL I: grupa mijlocie "Piticii"

EDUCATOARE : Agapie Alina

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prolungit Nr.6, Buzău

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ?”

TEMA PROIECTULUI: „Primăvara”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Fluturi și albine cutreieră pământul”

TEMA ACTIVITĂȚII: „Călătoria albinuței”

FORMA DE REALIZARE: activitate integrată

TIPUL ACTIVITĂȚII: sistematizarea și consolidarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE, MIJLOACELE DE REALIZARE:

Activități de dezvoltare personală: Întâlnirea de dimineață, Salutul, Prezența, Calendarul naturii, Activitatea de grup, Noutatea zilei: „ Vizita albinuței”

Jocuri și activități liber-alese – etapa I:

- **Joc de rol:** „De-a cofetarii”- pregătim biscuiți cu miere
- **Joc de masă:** „Insecte”-asamblare din părți, întregul
- **Artă:** „ Albinuța”- aplicație

Tranziție: „ Bat din palme, clap, clap, clap!”

Activități pe domenii experiențiale – etapa a II-a: „Călătoria albinuței spre soare”

Domeniul Limbă și Comunicare - „ Albinuța și soarele” de Nina Stănculescu – povestirea educatoarei

Domeniul Estetic și Creativ: „ Insecte” – pictură

Jocuri și activități liber-alese – etapa a III-a:

Joc de mișcare : „Albinuța a zburat”

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;
- Finalizarea sarcinilor și acțiunilor (persistență în activități);
- Activare și manifestare a potențialului creativ;

- Motricitate grosieră și fină în contexte de viață familiare;
- Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării.

COMPORTAMENTE VIZATE:

- Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate;
- Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmpină dificultăți;
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice , muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;
- Exersează cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă);
- Își coordonează mișcările în funcție de stimulii vizuali, ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii.

SCOPUL: Dezvoltarea capacității de a asculta cu atenție conținutul unui text literar demonstrând înțelegerea acestuia, precum și exersarea deprinderilor de pictură.

OBIECTIVE: La sfârșitul activității copiii vor fi capabili:

- O1- să prepare biscuiți cu miere pentru albinuță (Joc de rol).
- O2- să reconstituie insecte din figuri geometrice folosind tabla luminoasă (Joc de masă).
- O3- să realizeze albina asamblând și lipind materialele puse la dispoziție (Artă).
- O4- să expună cu ajutorul imaginilor și al întrebărilor principalele momente ale povestirii;
- O5- să denumească personajele întâlnite în poveste;
- O6- să picteze insectele respectând tehnicile de lucru;
- O7- să respecte regulile jocului, participând cu plăcere la acesta.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, jocul, exercițiu, problematizarea, exercițiul organizatoric, observarea comportamentului copiilor, aprecierea verbală.

Materiale didactice: albină pluș, cutie cu surprize, medalioane, biscuiți,șorțuri, miere,tabla luminoasă, figuri geometrice, cartoane, imagini poveste, siluete insecte din ipsos, imagini flori, pensule, lipici, aripi de albină, acadele .

LOCUL DE DESFĂȘURARE: sala de grupă

DURATA:o zi

FORMĂ DE ORGANIZARE: frontal, individual, pe echipe

BIBLIOGRAFIE:

- *Curriculum pentru educatie timpurie, 2019*
- *Andreescu L., Gurlui I., „Activitățile integrate în grădiniță”- ghid metodic, Ed. Carminis, Pitești, 2014*
- *Axente M., Borțeanu S., Crihan S., Vodiță A., „, Poftiți în trenulețul jocurilor”, Ed. Diamant, Pitești*
- *Borțeanu S., Vodiță A., „100 de întâlniri, 100 de idei reușite”, Ed. Diamant, Pitești, 2013*
- *Revista învățământului preșcolar și primar 1-2, Ed. Arlequin, 2015*

SCENARIUL ZILEI

Activități pentru dezvoltare personală (ADP)

Așezați în semicerc, pe scăunele, copiii se salută reciproc cu expresia "Bună dimineața !" **Noutatea zilei** va fi sosirea Albinuței în grupă. Copiii sunt invitați să privească spre centru tematic și să precizeze ce element nou observă ei adăugat în această dimineață.

Jocuri și activități liber-alese – etapa I + Activități pe domenii experiențiale – etapa a II-a: Astfel, la centrul **JOC DE ROL**, copiii vor prepara biscuiți cu miere pentru albinuță (O1), la centrul **JOC DE MASĂ**, vor reconstitui insecte din figuri geometrice folosind tabla luminoasă (O2), iar la centrul **ARTĂ**, vor realiza o albină asamblând și lipind materialele puse la dispoziție (O3).

Vom desfășura activitățile pe domenii experiențiale, drept urmare se trece la **DLC -Domeniul Limbă și Comunicare** unde preșcolarii vor asculta povestea "**Albinuța și soarele** " de Nina Stănculescu.

Obținerea performanței

Pentru obținerea performanței copiii vor descrie, compara, analiza, asocia, argumenta părerile lor, rostogolind un cub și răspunzând la câteva întrebări.(O4, O5)

Asigurarea retenției și a transferului

Urmează activitatea în cadrul celui de-al doilea domeniu experiențial **DEC- DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV – "Insecte" – pictură**

Le voi comunica preșcolarilor că albinuța le-a trimis și lor insecte din ipsos iar ei ca sarcină pictarea lor.

Intuirea materialului didactic: se cere fiecărui copil să descopere și să intuiască materialele primite: forma de insectă din ipsos (albină, furnică, fluture), acuarele, pensulă, planșete.

Explicarea și demonstrarea tehnicii de lucru: se va explica tehnica de lucru, vor introduce în culoare, după aceea vor aplica pe suprafața insectei culoarea. Vor fi atenți ca la schimbarea culorii să spele pensula, apoi să reia activitatea.

Încălzirea mușchilor mici ai mâinii: Înainte de începerea activității se realizează exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii prin jocuri de mișcare cu text.

Realizarea lucrării: Pe tot parcursul activității se va urmări îndeaproape modul de realizare a lucrării, copiii care întâmpină greutăți vor fi îndrumați (O6).

Evaluarea lucrărilor: După încetarea lucrului se evaluează lucrările împreună cu copiii.

Jocuri și activități liber-alese – etapa a III-a:

După ce copiii au așezat insectele în curtea grădiniței, printre flori se va executa **jocul de mișcare:**”Albina a zburat!”(O7)

FIȘĂ DE EVALUARE FINALĂ
DOMENIUL *LIMBĂ ȘI COMUNICARE*

Ed. COSTACHE IULIANA

Profesor învățământ preșcolar BÎRSAN ALINA

Găsește sinonime pentru cuvintele de mai jos, apoi desparte-le în silabe!

- zâmbește -(surâde)
- prispă - (terasă)
- dragoste -(iubire, afecțiune)
- miresme-(aromă, parfum)
- blând-(blajin, domol)

Găsește antonime pentru cuvintele de mai jos, apoi desparte- le în silabe!

- stă- (merge)
- nimic – (tot)
- dragoste – (ură)
- mângâiere – (pălmuire)
- blând – (aspru, sever)
- calzi – (reci)

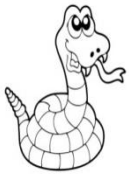
Găsește semnificația omonimelor, apoi desparte în silabe!

- Lac

- Broască
- Coș
- Leu
- Bandă
- Sare

Descoperă cuvântul folosind litera de început a cuvântului ilustrat

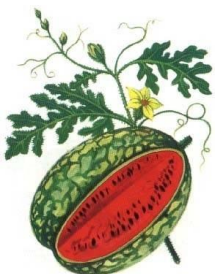
1. ȘCOALA

2. CAIET

3. PENAR

PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ INTEGRATĂ

Profesor învățământ preșcolar CIOCU VALERIA NICULINA

- ❖ **NIVEL/ GRUPA:** I- Mică „Exploratorii”
- ❖ **PROFESOR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR:** Ciocu Valeria Niculina
- ❖ **UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT:** Grădinița cu Program Prelungit Nr. 6, Buzău
- ❖ **TEMA ANUALA DE STUDIU:** „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”
- ❖ **TEMA PROIECTULUI:** „Iarna- anotimp de poveste”
- ❖ **TEMA SAPTĂMÂNII:** „Moș Nicolae, copiii te așteaptă!”
- ❖ **TEMA ACTIVITĂȚII:** „Ajutoarele lui Moș Nicolae”
- ❖ **ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE, MIJLOACELE DE**

REALIZARE:

- ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (A.D.P.)

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ: „Să muncim și ajutoarele Moșului să fim!”

RUTINE: Primirea copiilor, servirea mesei, mersul la toaletă.

TRANZIȚII: „Vine Moș Nicolae”, „Ghetuțele lui Moș Nicolae”, „Moș Nicolae”.

- JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE (A.L.A.)

NISIP ȘI APĂ: „Daruri de la Moș Nicolae”- forme în nisip

ARTĂ: „Sacul Moșului cu daruri”- modelaj/ desen

JOC DE MASĂ: „Surprizele din sacul Moșului”- puzzle

ȘTIINȚĂ: „Sortarea cadourilor lui Moș Nicolae”- sortare de obiecte

- ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (A.D.E)

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE (Educarea limbajului): „Poveste cu Sfântul Nicolae”- povestirea educatoarei

DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE (Activitate practică): „Sacul cu daruri al lui Moș Nicolae”-
lucrare practică, lipire

DOMENIUL PSIHOMOTRIC: „Cursa darurilor către sac”- transport de obiecte

- ACTIVITĂȚI RECREATIVE

JOC DISTRACTIV/ AER LIBER- „Darurile pierdute”

❖ **DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:**

- Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare
- Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)
- Activare și manifestare a potențialului creativ
- Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
- Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat

❖ **COMPORTAMENTE VIZATE:**

- Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate
- Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmpină dificultăți.
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative
- Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă)
- Realizează, în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului, folosind instrumente și metode specifice

❖ **OBIECTIVE OPERAȚIONALE:** pe parcursul și la finalul activității preșcolarei vor fi capabili:

O1: să menționeze ce cadou ar dori să primească de la Moș Nicolae, în cadrul ÎD, încurajați de către educatoare;

O2: să traseze forme în nisip în cutia lumioasă, reprezentând daruri de la Moș Nicolae, pe baza explicațiilor educatoarei;

O3: să modeleze/ deseneze sacul cu daruri al Moșului Nicolae, cu ajutorul materialelor date;

O4: să potrivească bucățile de puzzle date ce sugerează ilustrații cu Moș Nicolae, după șabloanele date de educatoare;

O₅: să sorteze cadourile Moșului, formând grupe de obiecte de același fel, cu ajutorul explicațiilor educatoarei;

O₆: să redea idei principale din „Povestea cu Sfântul Nicolae”, sub formă de răspunsuri la întrebările adresate de educatoare și cele presupuse de metoda Explozia stelară;

O₇: să utilizeze materiale, unelte și tehnici de lucru variate pentru a realiza sacul și daruri ale Moșului Nicolae, ajutați de către educatoare;

O₈: să caute în curtea grădiniței darurile pierdute de Moș Nicolae, respectând regulile comunicate de către educatoare;

O₉: să transporte daruri către sacul Moșului, folosind pentru transport doar obiecte oferite de educatoare (lingură, paletă).

❖ **STRATEGII DIDACTICE:**

- a) **Metode și procedee didactice:** Exercițiul organizatoric, conversația, explicația, munca independentă, Turul galeriei, observarea, povestirea, demonstrația, exercițiul, lucrarea practică, Explozia stelară, jocul, lectura educatoarei.
- b) **Mijloace de învățământ:** Jocuri și jucării; pachetul primit de la Moș Nicolae; Ajutorul Moșului-Ghidușilă; scrisoare de la Moș Nicolae; căciulițe specifice ajutoarelor Moșului; ecusoane pentru repartizarea la centrele de lucru; cutie luminoasă specifică lucrului cu nisip; plastilină; planșete; culori; fișe pentru desen; puzzle cu surprizele din sacul Moșului; mici daruri/ diferite obiecte pentru sortare; șorț povestitor „Poveste cu Sfântul Nicolae”; daruri confecționate din carton; sacul Moșului confecționat din carton; lipici; accesorii care se lipesc (paiete, perforații, decupaje); planșă cu elemente specifice metodei Explozia stelară; sac rupt (descusut); dulciuri; lingură; paletă pentru transport de obiecte; prezentare PowerPoint inspirată de conținutul poveștii „Cizmulițele nerăbdătoare”; scrisoare de mulțumire adresată de Moș Nicolae.
- c) **Forme de organizare a activității:** Frontal, pe grupuri, individual.

❖ **BIBLIOGRAFIE:**

- 📖 Ionescu, M., (și colaboratorii) (2010), *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, București: Editura Vanemonde
- 📖 M.E.N. (2019), *Curriculum pentru educația timpurie* (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani)

EDUCAȚIA ECOLOGICA ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Profesor învățământ preșcolar DOBRIȘAN VIORICA DANIELA

”Natura e omul, iar omul estenatura”

Grădinița și școala pot avea un rol important în implementarea educației ecologice, în sensibilizarea factorilor care pot contribui la formarea copiilor și a opiniei publice cu privire la importanța realizării educației ecologice încă de timpuriu. Cred că afirmația „educația de succes pentru viitor va fi una ecologică, de cooperare și civică” este de dorit să o avem în vedere în planificarea activităților noastre viitoare.

În condițiile societății de astăzi, a desfășura activități ecologice eficiente nu este posibil decât dacă acestea sunt desfășurate în parteneriat și activitățile desfășurate de preșcolari depășesc granițele grădiniței. Deci, ca educatori, trebuie să determinăm nu numai sentimente de admirație față de frumusețile naturii, ci să le formăm unele reprezentări și noțiuni concrete asupra realității. Treptat, printr-o activitate permanentă, intensă și complexă, trebuie acționat ca acestea să devină convingeri, deprinderi de păstrare, de ocrotire a mediului înconjurător.

Data fiind deschiderea și receptivitatea de care dau dovadă copiii preșcolari, acum este momentul să-i sensibilizăm și să-i facem să privească atent la tot ceea ce îi înconjoară. Starea actuală a mediului va influența sănătatea oamenilor și va afecta peisajul natural. Primele acțiuni pot începe de la grupa mică, atunci când preșcolarul este sfătuit să ducă resturile la coșul de gunoi. Dacă la început va face acest lucru pentru că „așa spune doamna sau mama”, încet – încet va înțelege semnificația gestului și îl va repeta, chiar dacă este pe stradă sau în curte. Educația ecologică este parte integrantă a educației moral civice, alături de educația rutieră, educația religioasă, educația pentru familie, educația pentru pace, educația pentru drepturile omului etc. Pentru realizarea unei educației ecologice există obiective centrale cum ar fi:

- Cultivarea dragostei pentru TERRA cu tot ce intră în componența acesteia: ape, plante,

animale și conștientizarea necesității de a economisi apa, energia electrică, lemnul etc. toate resursele naturale.

-Formare de convingeri ecologice care se întemeiază pe cunoașterea drepturilor naturii, înțelegerea necesității conservării și ameliorarea mediului ambiant, conștientizarea efectului pe care îl poate avea deteriorarea mediului asupra calității omenirii.

- Formarea comportamentelor ecologice va aduce în prim plan grija față de mediu, intervenția pentru stoparea poluării a deteriorării și a unei acțiuni de păstrare, îmbogățire și înfrumusețare a mediului.

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ presupune cunoștințe, atitudini, conduite care se dobândesc într-un timp îndelungat ce se pot realiza prin toate activitățile instructive care se desfășoară în grădiniță: observări dirijate și spontane, lecture după imagini, convorbiri, memorizări, experimente la colțul naturii, jocuri didactice și jocuri de rol. Organizarea activităților pe arii de stimulare creează investigații, descoperiri ale proprietăților unor obiecte și fenomene din mediul înconjurător, experiențe etc.

Aria de stimulare ȘTIINȚĂ se ameneajează în funcție de anotimp și de temele de interes pe o perioadă determinantă. Astfel în anotimpul primăvara se vor găsi planșe cu aspecte de primăvară, tăvi cu semințe, crenguțe înmugurite, flori, ierbar, legume, ghivece etc.

Lucrările de la aria de stimulare ARTĂ vor reflecta modul cum copiii văd lumea înconjurătoare. Se planifică teme diverse și accesibile de exemplu „Câmp cu flori, „Fluturi”, „Plouă”, „Flori de primăvară”, „Vin pasarile călătoare”, „Copacul înflorit”, „Micile viețuitoare”, „Copiii îngrijesc curteagrădiniței”, etc.

Aria BIBLIOTECA îmbogățește cunoștințele cognitive, formează interesul pentru ocrotirea și protejarea naturii. Alegerea materialelor se face tot după nevoile copiilor, după teme -cu cărți de poezii și povești despre viețuitoare care vor sensibiliza copiii, cărți de colorat, confecționate de ei, jocuri de masă, jetoane, casete cu povești, calculator cu jocuri specific copiilor etc.

Jocurile de rol din cadrul ariilor de stimulare sau din cadrul jocurilor liber alese trebuie privite în interdependență cu experiența de viață a copiilor și cu deprinderile formate. Astfel, în jocurile „De-a grădinarii și „De-a florăresele”, copiii ajutați de educatoare pot amenaja în curtea grădiniței ronduri cu flori, straturi de legume. Preșcolarii trebuie obișnuiți să colecteze selectiv gunoiul.

Un mijloc atrăgător și accesibil prin care copilul își însușește o serie de cunoștințe este jocul didactic. După ce au realizat activități de observare despre caracteristicile animalelor se poate organiza jocul „Musafirul nostru”. În cadrul lui, copiii au avut de rezolvat sarcini –să recunoască animalul, să descrie trăsăturile lui, să precizeze mediul unde trăiește, să enumere foloasele pe care le aduc, să indice moduri de ocrotire și îngrijire etc.

Povestirile transmit cunoștințe despre natură și educă copii în spirit ecologic. Prin povestirile „De ce ninge,” „Povestea fulgului de zăpadă” de E.Căldăraru micuții au înțeles că ninsoarea se formează iarna, când este frig și picăturile de apă îngheață transformându-se în fulgi de zăpadă., că zăpada este benefică solului, dar nu în cantitate foarte mare. Poveștile „Dumbrava minunată” de M.Sadoveanu , „Padurea plânge , pădurea râde de Cella Aldea Sârbu îi determină pe copii să comunice cu mediul natural în plan afectiv , atitudinal și comportamental.

Memorizările sunt un mijloc de educare a limbajului și un mod de cunoaștere a naturii și de formare a comportamentelor ecologice. Poezia „Gândăcelul” de E.Farago are un profund mesaj ecologic care face să vibreze sufletul sensibil al copiilor. Lirica norvegiană „Învață de la toate” trezește la copii sentimental că natura cu toate elementele ei apă, piatră, stâncă, vânt, floare, miel ,păsări, lună, este prietena omului și îl învață să trăiască frumos. Activitățile integrate sunt mai complexe dar dezvoltă încrederea, optimismul, spiritul de echipă, ajutorul reciproc și nu în ultimul rând socializarea conduitei. Plimbările, excursiile și vizitele oferă avantaje pentru menținerea sănătății fizice și psihice. Contactul cu natura sporește eficiența demersului specific al educației ecologice. Educația ecologică a copiilor se realizează cu succes dacă în acțiunile organizate de educatoare se urmăresc obiective accesibile și posibil de realizat, cu conținuturi, strategii didactice și tematici corespunzătoare.

BIBLIOGRAFIE:

- **M.Dumitrana- “Copilul, familia și grădinița”, Editura Compania, București, 2005;**
- **N.Botnariuc- ”Ecologie”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982.**
- **M.MAZILU, ”Ecologie și protecția mediului înconjurător”, Timișoara, Editura Mirton, 2004**
- **P.F.Drucker , ”Realitățile lumii de mâine”, București, Editura Teora, 1999**

JOCUL DE-A MATEMATICA ÎN AFARA ACTIVITĂȚILOR DIN DOMENIUL ȘTIINȚĂ

Profesor învățământ preșcolar DUMITRACHE MARIA

Vârsta preșcolară reprezintă stadiul în care se înregistrează ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea intelectuală a copiilor, privind înmagazinarea achizițiilor fundamentale referitoare la calitățile și operațiile gândirii. Matematica este considerată o știință exactă și ca toate științele exacte este chemată să exprime exactitatea. Logica învățării matematicii se fundamentează pe

logica internă a științei matematice dar se contruiește ținând seamă de particularitățile celui care o învață. „Apropie-l pe copil de probleme și lasă-l să răspundă singur! Am ajuns la concluzia că cea mai bună cale de a introduce copilul în tainele matematicii este jocul, cu componența sa distractivă, prin care acesta este deprins să alcătuiască el însuși probleme și să descopere singur, prin efort propriu, modalități de rezolvare.”(J J Rousseau) . O abordare jucăușă a matematicii o face mai ușoară și mai plăcută, e mai ușor de înțeles.

În joaca lui, în experiențele lui de viață, copilul se întâlnește cu elemente ale matematicii la orice pas, fără ca el să conștientizeze acest lucru. Pornind de la acțiunea cea mai frecventă din viața copilului, acțiunea de a se îmbrăca, copilul operează intuitiv cu anumite cantități: îmbracă o cămașă care are două mâneci, își încheie cinci nasturi, se încalță cu două ghetuțe, își pune mănușa cu cinci degetele.. În cursul unei zile, copilul mănâncă mai multe felii de pâine, un fruct, vrea mai puțină...ciorbică, dorește mai multe bombonele, obișnuindu-se cu o anumită cantitate necesară, reușește să sesizeze schimbări cantitative. Dimensiunile obiectelor le sesizează repede: mașinuța mai mică sau mai mare, creionul mai lung, mai scurt sau mai gros. Obiectele le poziționează corect în spațiu: dorește păpușica de pe raftul de sus, cățelușul de pluș căzut sub măsută, culorile din dulap. Și jucăriile lui îl învață numărul obiectelor: mașinuța are patru roțițe și un volan, păpușa are doi ochi, două picioare, etc

După cum știm cu toții, jocul constituie activitatea principală a copilului preșcolar, acesta oferind educatoarei prilejul de a atinge obiective importante ce țin atât de latura formativă cât și de cea informativă în dezvoltarea personalității copilului. Din varietatea jocurilor matematice distractive pentru preșcolari accesibile și interesante, care se pot desfășura în orice moment al zilei, sunt ghicitorile și problemele-glumă, problemele de perspicacitate, întrebările distractive care contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de observație, a promptitudinii reacției, a interesului față de problemele matematice. În problemele de perspicacitate, în ghicitorile cu conținut matematic, se analizează obiectul din punct de vedere cantitativ, spațial, de timp, se consolidează numărul în limitele 1-10 și sunt remarcate cele mai simple relații matematice.

-Cum se scoate 5 din 5 că să rămână tot 5? (mănușa)

- Cine are 4 picioare și nu poate merge ? (scaunul)

- Roabă care-o-împingi întruna / Câte roți are? (una)

-Melcul blând și lipicios / Ghici câte cornițe a scos? (două)

-Tricicleta lui Andrei / Câte roți are? (trei)

Problemele-glumă sunt probleme distractive de joc cu sens matematic. La rezolvarea lor se cere a manifesta într-o măsură mai mare, ingeniozitatea și înțelegerea umorului decât cunoștințele matematice.

- *Tu cu mine. câți suntem împreună ? (doi)*
- *Trei frați și o soră. Câți copii sunt în familie? (patru)*
- *Pe o masă erau trei mere. Un măr a fost tăiat în 2 părți. Câte mere au rămas pe masă? (trei)*

Deosebit de plăcute și distractive sunt problemele de adunare și scădere în versuri:

Trei T-Rex ședeau la sfat,/ Să găsească hrană,/ Unul pleacă supărat/ Din acea poiană!

Câți T-Rex stau în zăvoi, Spune, dacă știi, sunt... (2)!

(„O lume de pici”, Fuștei Maria /Trifan Marilena)

Pentru buna dispoziție a copiilor, în scopul familiarizării cu cifrele, se pot învăța versuri, folosind planșe viu colorite care prezintă ce spun versurile.

„1 seamănă cu-n cui / pe hârtie drept să-l pui;

2 cu gâtul de gânsac / țațos înotând pe lac.

3 pare o barză-n zbor /Nu când stă într-un picior”.....

(„Număratul până la zece” de Radu Feleanu)

În cadrul activităților muzicale, copiii învață cântecele pentru exersarea numărului ce pot fi folosite și în încheierea activităților matematice,

„Unu-i soarele pe cer, bine e la soare,

Două aripi duc în zbor rața călătoare.

Leagănă trifoiul trei frunze mișcătoare,

Fiecare din căței, patru labe are..... „

În cadrul activităților liber alese se oferă copiilor jocuri matematice cu material intuitiv, ca de exemplu: „Figurine domino”, „Loto”, „Găsește perechea”, puzzle-uri cu cifre care vin să consolideze cunoștințele transmise în cadrul domeniului științe.

În unele activități din domeniul comunicării se vizează îmbogățirea vocabularului copiilor cu

adjective care exprimă însușiri referitoare la formă, mărime, culoare, precum și cu numerele cardinale și ordinale. De exemplu capra din povestea „Capra cu trei iezi” de Ion Creangă, are trei iezi, copiii din povestea „Frător și surioară” de Frați Grimm întâlnesc în pădure trei izvoare, iepurele din povestea „Ciubotelele ogarului” de Călin Gruia avea doi galbeni. Numerele ordinale le folosesc copiii în redarea conținutului povestirii „Capra cu trei iezi”, unde ei povestesc despre acțiunile primului, celui de al doilea și al treilea iedut.

Jocurile de mișcare, exercițiile de înviorare și activitățile din domeniul psihomotric ne aduc, de multe ori, în zona matematicii: se numără timpii pentru exercițiile de înviorare, se consolidează pozițiile spațiale(sus, jos, în față, în spate, la stanga, la dreapta, etc)

Ridicați-va ușor de jos(1,2,3,4)/ Și apoi porniți în marș voios(1,2,3,4),etc.

Și în activitățile din domeniul estetic(desen, pictură), copiii sunt puși în situația de a desena o vază cu trei ghiocei, floarea cu cinci petale, în grădiniță - multe flori, trei norișori, sus, pe cer, lângă casuță - un copăcel, etc.

Conștienți sau nu, e multă matematică în jurul nostru.

Și uite așa se pare că matematica guvernează lumea noastră.

Roger Bacon scria în 1267 că matematica este "poarta și cheia științelor"

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Profesor învățământ preșcolar ENE FLOAREA

PROF.ÎNV.PREȘC.: Ene Floarea

NIVELUL/GRUPA: Nivelul I- Grupa mică "Albinuțele"

tema anuală de studiu: Când/ cum și de ce se întâmplă?

TEMA PROIECTULUI: "Adiere de primăvară"

SUBTEMA: "Parfum și culoare"

TEMA ACTIVITĂȚII: "Grădina de flori"

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

ADP: Întâlnirea de dimineață: "Eu sunt cea mai frumoasă floare!"(poveste creată)

ALA: Artă: "O grădină minunată" (mototolire, lipire-lucrare colectivă)

Joc de masă: "Flori colorate" (îmbinare cuburi mici)

Joc de rol: "De-a grădinarii"

ADE: DȘ. Cun. Mediului: "Narcisa" (observare)

DLC.Ed.limbajului: "Copiii învață flori de primăvară" (Joc-exercițiu)

ALA: repetare-Joc muzical "Florăresele"

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

*Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare

*Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc. (comunicare expresivă)

*Activarea și manifestare a potențialului creativ;

*Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare

COMPORTAMENTE VIZATE:

*Describe unele caracteristici ale lumii vii, ale pământului și spațiului;

*Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc, în situații uzuale, în calitate de vorbitor;

*Utilizează structuri orale simple;

*Manifestă creativitate în activități diverse;

*Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1: Să exerseze deprinderi practice de mototolire și lipire, în vederea realizării lucrării colective.

O2: Să îmbine cuburi de forme și culori diferite, pentru a reda imaginea unei flori.

O3: Să interpreteze rolurile de grădinar/ ajutor de grădinar, relaționând corespunzător.

O4: Să denumească părțile componente ale plantei, pe baza materialului din natură.

O5: Să precizeze: rolul fiecărei părți a plantei, condiții de viață, rolul plantelor în viața omului, activități de îngrijire a acestora, pe baza cunoștințelor asimilate.

O6: Să formuleze corect substantivele la numărul singular, apoi la numărul plural, pe baza materialului intuitiv.

O7: Să sincronizeze linia melodică, ritmul și mișcările sugerate de text.

Strategii didactice:

Metode și procedee: povestirea, observația, învățarea prin descoperire, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul.

Material didactic: truse Jocuri de masă, imagini PPT-grădini cu flori, planșa A3, hârtie creponată, pomi, tulpini, frunze, flori, nori, soare din hârtie colorată corespunzător, lipici, narcise naturale cu toate părțile componente, unelte de grădinărit, răsaduri de flori, ghivece, cutii cu pământ, flori colorate de pus în piept.

Forme de organizare: frontal, pe grupe.

Bibliografie:

1. Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculum pentru educație timpurie-2019.
2. Repere fundamentale de învățare și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Activitatea începe cu *întâlnirea de dimineață, salutul, prezența copiilor*, se completează *calendarului naturii, activitatea de grup (exerciții și jocuri de înviorare)*.

După *tranziția* "Dacă vesel se trăiește: bate-așa!", voi spune copiilor o poveste: "*Eu sunt cea mai frumoasă floare!*": "Era primăvară, grădina era plină de flori de toate culorile. Ghiocelul a început să se laude: Eu sunt cea mai frumoasă floare din grădină, pentru că vestesc venirea primăverii.

-Nici vorbă, eu sunt cea mai frumoasă, zice narcisa galbenă, nu vezi ce petale galbene ca razele soarelui am eu? Tu mai ai câteva zile și te vei ofili de tot.

-Ia, faceți liniște, eu, narcisa albă, am cel mai îmbietor parfum dintre voi.

-Vă rog să priviți la mine, zice bujorul, am floarea cu cele mai bogate petale din această grădină, eu sunt cea mai frumoasă floare! Și cearta a continuat, încât s-a creat o mare larmă.

Norișorul-albăstrui s-a supărat atât de tare pe florile grădinii, încât a pornit o ploaie cu vânt puternic; toate florile au căzut amestecate la pământ. Apoi, cu o voce răsunătoare, Norișorul-albăstrui le-a zis:

-Pentru că, certându-vă, ați supărat întreaga natură, veți rămâne toate culcate la pământ. Până nu veți găsi niște copii harnici să vă ajute, niciodată nu vă veți mai ridica de la pământ." Astfel, li se propune copiilor să ajute la salvarea florilor.

Noutatea zilei "Învățăm, lucrăm, ne jucăm și florile le ajutăm!" - propun copiilor să facem o "călătorie în lumea florilor", unde vom descoperi multe lucruri minunate despre acestea; așa le vom putea ajuta să fie din nou colorate și strălucitoare în lumina soarelui. Descoperim pe rând centrele-unde se va lucra cu materialele puse la dispoziție.

Artă "O grădină minunată", lucru în grup- se realizează un peisaj de primăvară (mototolire, lipire) -O1.

Joc de masă "Flori colorate": formează flori colorate din cuburi mici-(O2).

Joc de rol "De-a grădinarii"- vor fărâmița pământul cu greblele, îl vor așeza în ghivece, vor planta răsadurile, vor uda cu stropitori (O3).

După evaluarea activității pe centre, se trece la :

DS-Cunoașterea mediului, în cadrul căreia se va face *observare* "Narcisa". La început se face

observarea liberă, după care urmează *observarea sistematică (dirijată)* , pe baza unui plan de întrebări. Se dirijează atenția copiilor spre fiecare parte componentă a plantei, caracteristici sesizate prin diverși analizatori -vizual, olfactiv, chinestezic(O4, O5). Se realizează *sinteza parțială*, solicitând și copiii, apoi *sinteza finală* (de către educatoare), pentru a elabora concluzii.

După *rutinele*: igiena și gustarea, se desfășoară:

DLC- Educarea limbajului, Joc-exercițiu, ”Învățăm despre flori de primăvară”: se vor formula propoziții, în cadrul cărora se utilizează singularul și pluralul substantivelor (plante de primăvară)- O6.Urmează *momentul de literație*, apoi *Jocul muzical*: ”Florăresele” -O7.

Modalități de evaluare: prin Jocul: ”Spune mai departe”-educatoarea formulează propoziții incomplete, copiii le completează, utilizând cunoștințele dobândite.

Momentul de reflecție: sublinierea tuturor momentelor zilei, precizându-se ce am realizat, ce am învățat nou, ce le-a plăcut/ ce nu le-a plăcut astăzi și apoi aprecierile educatoarei.

AMENAJAREA CLIMATULUI EDUCAȚIONAL ÎN GRĂDINIȚĂ

Profesor învățământ preșcolar : LEU ALINA- GEORGIANA

Una din condițiile esențiale ale aplicării unui curriculum centrat pe nevoile,interesele și dezvoltarea lui globală se referă la crearea unui mediu educațional adecvat, care să permită dezvoltarea liberă a copilului și să pună în evidență dimensiunea interculturală și pe cea a incluziunii sociale. Prin organizarea spațiului grupei pe centre de activitate, procesul de învățare este unul activ, de socializare,în care copiii interacționează direct cu materialele, cu alți copii, cu adulții, individual, în perechi sau în grupuri mici. Acest tip de organizare permite dezvoltarea liberă a copilului, pe domeniile de dezvoltare fizică,sănătate și igiena personală, dezvoltarea socio-emotională, dezvoltarea capacităților și atitudinilor în învățare, dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii, dezvoltarea cognitive și cunoașterea lumii.

Centrele sunt spații educative care stimulează dezvoltarea copiilor prin propunerile de joc pe care le oferă acestora. Este important ca ariile să fie aranjate astfel încât să exprime ordine și siguranță pentru copil. Ordinea este un element de bază dar care nu trebuie exagerat. Așadar, jocurile și jucăriile trebuie să fie ordonate dar accesibile copiilor care vor învăța să le aranjeze la locul lor după ce le-au folosit. De asemenea, un joc început nu se întrerupe iar o construcție neterminată nu se descompune, pentru că valoarea produsului propriu este mai importantă pentru copii decât ordinea în sine.Centrele sunt o altă amenajare a spațiului, prin împărțirea lui în spații diferite, cu scopuri de cunoaștere și

dezvoltare experiențială a copilului, o altă așezare a jocurilor și jucăriilor în sală, o altă antrenare în joc și activitate a copiilor după reguli în care se stimulează motivația internă și respectul de sine.

Tipuri de centre/sectoare:

Construcții cu cuburi (un covor și un raft în care sunt așezate cuburi de diferite mărimi și forme). Este o zonă consacrată cuburilor mari, cu ajutorul cărora copilul poate realiza diferite construcții pe covor, implicând imaginația și spiritul său creator, exersând mișcările largi și cele fine.

Joc de rol/imaginație (o casă mică din carton sau lemn, cu obiecte de mărimea copiilor, ustensile și mobilier, truse diferite pentru dramatizare, costume, măști etc.). Este locul în care copiii desfășoară activități casnice și exersează diferite roluri sociale. Își dezvoltă deprinderi de cooperare, de comunicare, de limbaj, de manipulare a obiectelor de uz casnic, își exersează imaginația, învață să se exprime artistic.

Joc de masă (măsuță și raft în care se găsesc jucării mici și jocuri de masă). Este o zonă în care copilul capătă achiziții în toate domeniile: cognitiv, socio – afectiv, fizic.

Biblioteca/zona liniștită/colțul cărții și al poveștii (rafturi cu cărți, caiete, instrumente de scris, imagini pe teme diferite, măsuță). Această zonă are două mari roluri în grădiniță: 1. să apropie copilul de carte și de simbolurile limbajului; 2. să ajute copilul să se echilibreze, să se odihnească în anumite momente. În acest sector, copiii fac cunoștință în mod organizat cu cartea și cuvântul. Ei învață ce reprezintă ea, care este valoarea ei și cum trebuie să o folosească. Cu cât copiii se vor apropia mai repede și mai adecvat de cuvântul scris din cărți, vor reuși să descifreze mai repede scrisul și cititul în perioada școlară.

Arta (acuarele, guașe, tempera, hârtie albă și colorată, lipici, ață, măsuță și raft în care sunt așezate în ordine toate materialele). În această zonă copiii realizează activități de desen, dactilopictură, activități practice, colaje. Este o zonă liniștită, simplă, care trezește imaginația și spiritul creator al copilului.

Știința/colțul naturii vii (plante, mici animale de casă, acvariu cu peștișori, semințe, vase pentru experiențe, etc.). Aici este locul unde copiii își asumă diferite responsabilități, realizează mici experiențe sub îndrumarea educatoarei, fac diferite observații.

Zona senzorială/nisip și apă – (un vas mare cu nisip și un lighean cu apă, diferite forme cu care se pot juca). Este zona care stimulează fantezia și imaginația copilului. Acesta își dezvoltă

capacitatea tactil – kinestezică, își dezvoltă musculatura și își îmbunătățește coordonarea senzorio - motorie.

Spațiul educațional oferă siguranță emoțională și afectivă atunci când educatoarea, cunoscându-și bine copiii din grupă, organizează și amenajează ambientul astfel încât aceștia să poată desfășura activități potrivite dezvoltării individuale. Lucrând în grupuri mici, copiii pun întrebări, comunică între ei și cu educatoarea, antrenându-și structurile de bază ale limbajului. Dacă găsesc în spațiul grupei acele jocuri și jucării pe care și le doresc și care le oferă șansa exersării unor capacități individuale, copiii vor învăța jucându-se, aproape fără efort. Într-un astfel de aranjament al spațiului, copiii au ocazia de a se întâlni în activitatea lor, iar educatoarea poate orienta indirect relațiile lor spre comunicare, cooperare, colaborare, respect, negociere, acceptare, toleranță, prietenie, etc., ceea ce duce la formarea unor aptitudini și atitudini necesare adaptării eficiente socio-individuale

Concluzionând, putem spune că sala de grupă exprimă creativitatea, flexibilitatea și competența profesională a educatoarei. Recunoașterea valențelor formative ale mediului educațional este una din ideile deosebit de valoroase promovate de reforma învățământului preșcolar. În acest sens, într-un program educativ la vârstele timpurii este foarte important să acordăm o atenție deosebită amenajării spațiului

Bibliografie:

1. **Broadbend G., Bunt R., Lorens T., Semnificație și comportament în cadrul construit.** - București: Editura tehnică, 1985.
2. **Dumitrana M., Educarea limbajului în învățământul preșcolar.,** Vol.2. Comunicarea scrisă. - București: Compania, 2000.
3. **Taiban, M., Varzari, E., Andreescu, F., Pedagogia preșcolara,** (1970), Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti. *Manual pentru liceele pedgogice de educatoare;*
4. **Taiban, M., Dima, F., Numaratul si socotitul in gradinita de copii,** (1964), Editura Didctica si Pedagogica, Bucuresti.

JOCUL, LUMEA COPILĂRIEI

Profesor învățământ preșcolar : MOROIANU ELENA LUMINITA

„Jocul este singura atmosfera în care ființa sa psihologică poate să respire și în consecință poate să acționeze. A ne întreba de ce se joacă copilul înseamnă a ne întreba de ce este copil, nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale.” (Ed.Claparede)

Pentru copil “jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este sintagma, atmosfera în care ființa sa psihologică poate să respire și, în consecință, poate să acționeze” (Ed. Claparede,1936). Nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale. Un copil care nu știe să se joace, “un mic bătrân”, este un adult care nu va ști să gândească. „Copilăria este ucenicia necesară vârstei mature, iar prin joc copilul își modelează propria sa statuie” (J. Chateau, 1967) Prin joc el pune în acțiune posibilitățile care decurg din structura sa particulară; traduce în fapte potențele virtuale care apar succesiv la suprafața ființei sale, le asimilează și le dezvoltă, le îmbină și le complică, își coordonează ființa și îi dă vigoare.

Jocul este considerat o strategie optimă pentru promovarea îngrijirii timpurii și a dezvoltării. Jocul, în contextul atașamentului securizant oferit de adulți, oferă copiilor bogăția, stimularea și activitatea fizică de care au nevoie pentru dezvoltarea creierului pentru învățarea viitoare .

Jocul este un proces interdisciplinar, el încurajează toate tipurile de inteligență, conform teoriei inteligențelor multiple a lui H. Gardner (1983): lingvistică, muzicală, logico-matematică, spațială, corporal-chinestezică, personal și social .

Prin joc, copiii: - învață elemente de vocabular nou numind obiectele în timpul jocului; caracteristicile acestora, relațiile dintre ele, utilizând structuri gramaticale, dezvoltându-și abilitatea de a susține o conversație; Exprimă dorințe, negociază, împărtășesc idei, experiențe, imită aspecte din viața cotidiană. - învață muzica prin intermediul jocurilor cu text și cânt, jocurilor cu acompaniament instrumental; își formează deprinderi matematice, construiesc, numără cuburi, obiecte, le compară, le sortează, le așează în spațiu. - își dezvoltă abilități spațiale prin arte (desen, pictură, modelaj), prin jocurile de corespondență vizuală și pe baza realizării de semne vizuale; aleargă, se cațără, aruncă și prind mingea sau alte obiecte, sar coarda dezvoltându-și abilitățile de tip corporal-kinestezic; conștientizează propriile sentimente, gânduri; - rezolvă situații problematice, găsește soluții pentru probleme reale; - dobândește abilități sociale îndeplinind diferite roluri sociale, învață să vadă lumea din perspectiva altor persoane, folosesc limbajul adecvat negocierii și rezolvării de probleme, colaborează și acceptă propuneri, idei etc.

Jocul este activitatea care conduce la cele mai importante modificări psihice ale copilului: jocul reflectă și reproduce viața reală într-o modalitate proprie copilului, ca rezultat al interferenței dintre factorii biopsihosociali; În jocul simbolic “De-a familia” copilul interpretează rolurile părinților și ale celorlalți membri ai familiei așa cum i-a cunoscut, au relaționat cu el; utilizează expresiile acestora, imită atitudinile față de el și față de mediul apropiat. În joc copilul transpune în plan imaginar viața

reală, prelucrând-o conform aspirațiilor sale, tendințelor, dorințelor. Un copil care provine dintr-o familie uniparentală va interpreta rolul tatălui pe care nici nu-l cunoaște așa cum și-ar dori să fie, să existe în viața lui (merge la plimbare, îi cumpără dulciuri și jucării).

Copilul are nevoie de timp zilnic pentru joc, de spațiu corespunzător și de obiecte (jucării, materiale, truse) absolut necesare inițierii și desfășurării jocului. Adultul trebuie să urmărească: ce se joacă, cu ce se joacă, cu cine se joacă. Interesul copilului pentru joc crește atunci când el este stimulat prin crearea unui spațiu educațional, adecvat cu materiale care să-i stimuleze curiozitatea, dorința de explorare, imaginația, să-i dezvolte gândirea.

Jocul capătă valoare formativă deosebită o dată cu venirea copilului la grădiniță când cadrul relațional se lărgeste. Copilul intră în contact cu alți copii și adulți din afara cercului familial, cunoaște aspecte legate de înfățișare, obiceiuri, au loc socializarea, incluziunea, acceptarea.

Sentimentul de siguranță, încredere și acceptare pe care i le conferă contextul jocului, permit copilului să își exprime emoțiile, să-și asume riscuri, să încerce să experimenteze, să descopere lucruri noi, să treacă peste dezamăgiri, nereușite. În joc nu există corect și greșit, pentru că la vârsta preșcolară jocul simbolic permite să schimbăm/inventăm realități, reguli, personaje!

Jocurile libere sunt jocurile alese, propuse, inițiate de copil, fără intervenția adultului. Jocul liber-creativ și activitățile alese sunt cele mai eficiente forme de activitate pentru dezvoltarea personalității copilului. Atunci când copiii își satisfac interesele, ei învață să acumuleze informații și să tragă propriile concluzii în legătură cu acestea. Este vârsta când ei pot acumula cunoștințe noi tot timpul, iar influențele mediului au un rol foarte mare în asigurarea unei experiențe complexe și variate, cât și stimularea gândirii. Jocul liber nu este o activitate „sălbatică”, este o activitate plină de viață, în care copiii au prilejul să exploreze medii diferite și să îndeplinească sarcini individuale, fie pe grupuri mici. Fiecare copil are dreptul să aleagă și să participe la activitățile care îl interesează.

El singur își alege locul, jucăriile și tipul de joc pe-l care dorește. Jocul liber oferă educatoarei șansa de a cunoaște cât mai bine copilul, fiind momentul în care copilul utilizează cunoștințele, deprinderile, experiențele dobândite anterior, în contexte în care el se simte liber să se exprime. Limbajul și acțiunile copilului în jocul liber vorbesc despre modul în care el percepe lumea din jurul lui. De exemplu, dacă îl observăm cum se joacă cu o mașinuță, vom vedea ce lucruri știe despre mașini, ce scenarii inventează inspirate din viața reală, în care apar personaje, evenimente, acțiuni așa cum le-a perceput el, putem observa tipurile de raporturi pe care le stabilește între personaje, precum și limbajul utilizat.

Prin excelență, jocul constituie cadrul specific unui antrenament al spontaneității și al libertății de expresie, un stimul important în cultivarea receptivității și sensibilității, a mobilității și flexibilității psihice. E plin de promisiuni și surprize, poate să se dezvolte liber, dar când intervine controlul, jocul se încheie. Copiii care se joacă par a fi inepuizabili, pierd măsura timpului, fiind absorbiți cu totul de

joc, căci resimt jocul ca ceva interesant, atractiv, frumos. Astfel se poate explica refuzul copiilor de a întrerupe jocul .

Jocul reprezintă cea mai importantă sursă de învățare pentru copii, este activitatea care îi ajută cel mai mult și eficient să învețe. Prin joc copiii învață să interacționeze cu ceilalți, să exploreze mediul, să găsească soluții la situațiile problemă, să își exprime emoțiile, să achiziționeze cunoștințe și abilități care îi vor fi necesare pentru adaptarea la cerințele școlii. Copilul are nevoie nu numai de sprijin și îndrumare, ci și de libertate și inițiativă personală, iar educatorul trebuie să înțeleagă, să accepte și să

Jean Chateau vede în joc o activitate fizică sau mintală gratuită, realizată datorită plăcerii pe care o provoacă. „Nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale. Sufletul și inteligența devin mari prin joc. Despre un copil nu se poate spune că el crește și atât; trebuie să spunem că el se dezvoltă prin joc.”

Jocul educă atenția, abilități și capacități fizice și intelectuale, trăsături operative ale caracterului (perseverență, promptitudine, spiritul de ordine, dârzenia, etc.), trăsături legate de atitudinea față de colectiv, corectitudinea, spiritul de dreptate, cel de competiție, sociabilitate. De asemenea, în joc se îmbogățește și se dezvoltă o exprimare verbală nuanțată. M. Gorki arată că totdeauna copilul se joacă vorbind și astfel învață toate subtilitățile limbii materne, își însușește armonia ei și, concomitent, ceea ce filologii numesc „spiritul limbii”. Valoarea practică a jocului constă în faptul că în procesul desfășurării lui, copilul are posibilitatea: să-și aplice cunoștințele; să-și exerseze priceperile și deprinderile ce s-au format în cadrul diferitelor activități; să-și dezvolte limbajul; să stabilească relații de cooperare cu cei din jur.

Bibliografie:

1. Lepadatu Ioana, Dimensiunea ludică a personalității și activitatea sportivă, Editura Psihomedica , Sibiu, 2005 2. Răduț-Taciu, R., (coord.), Câmpean, A., Vancea, G., Iacob., D.V., Răduț-Taciu, I., Pedagogia jocului de la teorie la aplicații, col. “Științele Educației”, nr. 7, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2004 3. Elkonin, D.B., Psihologia jocului, (trad.), EDP, București, 1980 4. Șchiopu, U., Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor, EDP, București, 1970 Studiu de specialitate -

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Profesor învățământ preșcolar : NĂSTASE VASILICA

NIVELUL/ GRUPA: NIVEL I I/ GRUPA MARE

PROF. ÎNV. PRIMAR ȘI PREȘCOLAR: NĂSTASE VASILICA

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prolungit Nr. 6 Buzău

TEMA ANUALĂ DE STUDIU : „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA PROIECTULUI : “Anotimp de poveste”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Iarna albă, cu ninsoare!”

TEMA ACTIVITĂȚII: “Regatul de gheață”

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE : ADP+ALA+ADE (DEC-
pictură + DLC- joc didactic)

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

1. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI, A COMUNICĂRII ȘI PREMISELE CITIRII ȘI SCRIERII

:Subdomeniul: Dezvoltarea limbajului și a comunicării: - Aspect specific: *dezvoltarea capacității de ascultare și înțelegere (comunicare receptivă)* - Aspect specific: Dezvoltarea capacității de vorbire și comunicare (comunicare expresivă)

2. DEZVOLTAREA COGNITIVĂ ȘI CUNOAȘTEREA LUMII : Subdomeniul: Dezvoltarea gândirii logice și rezolvarea de probleme

- Subdomeniul: Cunoștințe și deprinderi matematice elementare, cunoașterea și înțelegerea lumii - *Aspect specific: Reprezentări matematice elementare (numere, reprezentări numerice, operații, concepte de spațiu, forme geometrice, înțelegerea modelelor, măsurare)*

3. CAPACITĂȚI ȘI ATITUDINI ÎN ÎNVĂȚARE: Subdomeniul: *Curiozitate și interes*

- Subdomeniul: *Creativitate*

4. DEZVOLTARE SOCIO-EMOȚIONALĂ: Subdomeniul: Dezvoltare emoțională - Aspect specific: Dezvoltarea conceptului de sine

- Subdomeniul: Dezvoltare socială - Aspect specific: Abilități de interacțiune cu copii de vârstă apropiată

5. DEZVOLTAREA FIZICĂ, A SĂNĂTĂȚII ȘI IGIENEI PERSONALE:

- Subdomeniul: Dezvoltarea fizică - *Aspect specific: Motricitate grosieră*

- *Aspect specific: Motricitate fină*

COMPORTAMENTE VIZATE:

- Copilul ar trebui să fie capabil să asculte în scopul înțelegerii limbajului.
- Copilul ar trebui să fie capabil să comunice eficient.
- Copilul ar trebui să fie capabil să demonstreze capacitatea de a se exprima corect gramatical.
- Copilul ar trebui să fie capabil să demonstreze conștientizarea relației cauză-efect.
- Copilul ar trebui să fie capabil să găsească multiple răspunsuri/soluții la întrebări, situații, probleme și provocări
- Copilul ar trebui să fie capabil să manifeste curiozitate și interes să experimenteze și să învețe lucruri noi.
- Copilul ar trebui să fie capabil să manifeste creativitate în activitățile zilnice.
- Copilul ar trebui să fie capabil să-și coordoneze mușchii mari ai corpului cu un scop al mișcării.

OBIECTIVE:

O1: Să formuleze propoziții despre elementele întâlnite în cadrul jocului, precizând numărul de cuvinte ; O2: Să recunoască anumite transformări ale apei; O3: Să comunice idei pe baza observațiilor efectuate; O4: Să îmbine corespunzător materialele puse la dispoziție pentru realizarea oamenilor de zăpadă; O5: Să compună spațiul plastic utilizând banda colorată cu cerneală și picul (pix, pensulă, soluție cu pic); O6: Să construiască prin alăturare, îmbinare, uprapunere de piese castelul Zânei Iarnă; O7: Să execute liber mișcări de dans, oprindu-se la sunetul clopoțelului

STRATEGII DIDACTICE :

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul oral, munca independentă, jocul, brainstorming-ul

Material didactic: Înregistrare mesaj Zâna Iarnă, cuburi de gheață, bulgări polistiren, scobitori, pom-pom, lipici, căciuli, fular, măști, cuburi numerotate, apă, coli pictate cu cerneală, pic, stimulente

BIBLIOGRAFIE:

*Suport pentru explicarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie;

*Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani;

*Curriculum românesc pentru educație timpurie, 2019

*, „Metode interactive de grup” Editura Arves, 2009

SCENARIUL ZILEI

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP) : Întâlnirea de dimineață: „Întâmplări hazlii de iarnă”. (*Salutul, Prezența, Calendarul naturii, Împărtășirea cu ceilalți, Noutatea și mesajul zilei:* „ Harnici și isteți vom fi,/Castelul îl vom construi!

JOC LIBER

Tranziții: „ Bagheta Zânei se-nvârtește și la sectoare vă pofteste!”

Copiii vor fi împărțiți în 2 echipe: echipa oamenilor de zăpadă și echipa fulgilor de nea; se urmărește sporirea interesului copiilor pentru activitate și trecerea către activitățile liber-alese.

Educatorea prezintă și explică sarcinile de lucru de la fiecare centru de interes, supraveghează și oferă explicațiile necesare, ajutându-i pe cei care au nevoie de sprijin.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE

La centrul **Artă** copiii vor trebui să îmbine corespunzător materialele puse la dispoziție pentru realizarea temei propuse.- O5. Sarcini de lucru : îmbinarea bulgărilor de polistiren, adăugarea căciulițelor, lipirea nasturilor (pom-pom), amplasarea măturii, a nasului și gurii, pentru a crea oameni de zăpadă.

La centrul **Știință** copiii vor intra în rolurile oamenilor de știință. –O2

Sarcini de lucru : descrierea transformărilor apei la temperatură scăzută și la temperatură ridicată Pentru asigurarea feed-back-ului și evaluarea modului de lucru din fiecare centru, educatoarea organizează o evaluare de centru, fiecare grup analizând produsele celui alt grup, exprimându-și părerile despre modul cum au lucrat și dacă doresc să lucreze la acel centru.

JOC ÎN AER LIBER – Aruncăm cu bulgări de zăpadă- O7

MOMENTUL DE LITERAȚIE

Tranziția „Cât de veseli suntem noi,

Ne jucam cu bulgări moi

Cu zăpadă aruncăm

Apoi la mese lucrăm!”, va face trecerea la activitățile pe domenii experiențiale.

ACTIVITĂȚILE PE DOMENII EXPERIENȚIALE : DEC- Pictură cu pic “ Jocurile copiilor iarna” –O5; **DLC-** Joc didactic “Regatul de gheață” – O1; O3

Li se prezintă copiilor tema activității integrate - „Regatul de gheață” și obiectivele urmărite, și anume: să găsească cuburile cu sarcini respectând ordinea crescătoare a cifrelor de pe ele, să îmbine elemente pentru a crea oameni de zăpadă, să construiască castelul Zânei Iarna, să execute efecte plastice cu pensula, să formuleze propoziții despre obiecte și însușirile acestora precizând numărul de cuvinte, să participe cu interes la joc, păstrând ordinea și disciplina. Se oferă copiilor ecusoane cu simbolul echipei din care vor face parte.

SARCINA DIDACTICĂ: Formularea de propoziții, corecte din punct de vedere gramatical,(cu accent pe acordul corect substantiv – adjectiv) despre obiecte, însușirile acestora și precizarea numărului de cuvinte din propoziții

REGULILE JOCULUI: Copiii împreună cu educatoarea descoperă în sala de clasă cuburi cu sarcini de lucru. Educatoarea citește sarcina, iar copiii rezolvă cerința. La fiecare răspuns corect primesc câte un cub de gheață pentru a reconstrui Regatul de gheață.

ELEMENTE DE JOC: mânuirea materialului, aplauze, întrecerea, mișcarea, acordarea de stimulente

Prin tranziția: „Bagheta Zânei se-nvârtește și la activitate vă pofteste!”, vor rezolva sarcinile transmise de Vrajitoare:

Explicarea regulilor jocului

Joc de probă

Sarcina 1 - O2 Haideți să căutăm cubul cu cifra 1!,*Mergeți la centru „Știință, observați materialele de acolo și formulați propoziții, numărând cuvintele!”*

Sarcina 2 - O4; O5 Haideți să căutam cubul cu cifra 2!

„ Mergeți la centru „Artă”! ” „Fulgii de zăpadă” să picteze ce știu despre anotimpul iarna, iar „oamenii de zăpadă” să assembleze materialele de pe masă și să spună ce au realizat. Apoi să facă schimb și să se ajute unii pe ceilalți!”

Intuirea materialelor : copiii enumeră materialele așezate pe măsuțe Încălzirea mușchilor mici ai mâinii: Înainte de începerea activității se realizează exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii, prin jocuri de mișcare cu text.

“Facem bulgari moi/Și-aruncăm cu ei /Vântul bate neîncetat,/Vârful degetelor bat!/Bate palmele: poc! Poc!/Și picioarele: trop! Trop!

„ Fulgii” merg ca să picteze,iar,„Oamenii de zăpadă” merg să assembleze!

Explicarea și demonstrarea tehnicii de lucru : - O4

Sarcina 3 - O1 “Figurinele din cub s-au rătăcit/ Așază-le la locul potrivit!”

Sarcina 4 – O3 „ Vezi ce s-a întâmplat cu cuburile de gheață și cu platoul cu apă din congelator. Spune ce știi despre copiii din cub!”

MOMENTUL DE EVALUARE:“Găsește greșeala!”- Educatoarea formulează propoziții greșite din punct de vedere gramatical. Copiii vor sesiza greșeala și vor formula propoziția corect.

Copiii vor construi Castelul Zânei Iarna cu ajutorul unui plan de construcții.Castelul va fi construit din cuburile primite de copii pe parcursul activității, dar și din altele oferite de educatoare ca răsplată pentru ca au fost generoși.

MOMENTUL DE REFLECȚIE : Prin tranziția “Ușurel ne ridicăm și în cerc ne așezăm,/ Unul lângă altul stăm, /Să spunem cu voce tare/ Ce am făcut noi astăzi, oare?” ,se trece la analiza întregii activități.

Joc de mișcare : „Îngheață – dezgheață” – O7

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Profesor învățământ preșcolar : PRUNĂ IOANA

Nivelul/Grupa: Nivel I/ Grupa mijlocie

Educatoare: Prună Ioana

Unitatea de învățământ: G.P.P. Nr. 6 Buzău

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema proiectului: Cri, cri, cri, toamnă gri

Tema săptămânii: Flori de toamnă colorate, din grădină adunate

Tema activității: Florile toamnei

Elemente componente ale activității integrate, mijloacele de realizare:

ADP: Întâlnirea de dimineață/noutatea zilei: Să recunoaștem florile de toamnă

ALA: Construcții – Vaze pentru flori- construcții plane (cutia luminoasă)

Artă- Crizantema- desen, modelaj

Joc de rol – De-a florăresele

ADE: Domeniul știință (cunoașterea mediului): Crizantema-observare

Domeniul om și societate (activitate practică): Crizantema - lipire

ALA: Joc distractiv în aer liber: Buchețele, buchețele

Dimensiuni ale dezvoltării:

- Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare;
- Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare;
- Activarea și manifestare a potențialului creativ;

Comportamente vizate:

- Descrie unele caracteristici ale lumii vii, ale pământului și spațiului;
- Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate;
- Manifestă creativitate în activități diverse;

Obiective:

O1:să așeze formele geometrice pe suprafața cutiei luminoase, pentru a construi vase pentru flori;

O2:să redea prin desen/modelaj crizantema;

O3:să interpreteze roluri din viața cotidiană, relaționând într-un mod adecvat cu partenerii de joc;

O4:să recunoască crizantema dintre alte flori;

O5:să numească corect părțile componente ale crizantemei și rolul acestora;

O6:să reconstituie crizantema prin lipirea părților componente ale acesteia, pe măsură ce sunt observate;

O7:să se grupeze, în funcție de regulile jocului distractiv: „Buchețele, buchețele,,

Strategii didactice:

- **metode și procedee:** observația, explicația, conversația, exercitiul, demonstratia, învățarea prin descoperire, jocul;
- **material didactic:** crizanteme pentru fiecare copil, crizantema cu rădăcină, ghiveci cu pamant, stropitoare, coli cartonate colorate, lipici, elemente din hartie (floare, frunze, tulpină, rădăcină);

Bibliografie:

- ❖ MEN Curriculum pentru Educatia Timpurie 2019

- ❖ Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie
- ❖ Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului
- ❖ Cunostințe despre natură și om în grădinița de copii, EDP Bucuresti – 1979;

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Activitatea debutează cu *Întâlnirea de dimineață*, în care copiii așezați pe covoraș se vor saluta. După salut se va trece la *efectuarea prezenței* copiilor, apoi urmează *completarea calendarului naturii* și *activitatea de grup* (exercițiile de înviorare). După efectuarea exercițiilor de înviorare educatoarea inițiază o discuție despre flori, apoi prezintă copiilor un coș cu crizanteme- *noutatea zilei: Să recunoaștem florile de toamnă.*

Cu ajutorul tranziției “Bat din palme clap, clap, clap” copiii se vor așeza la măsuțele așezate în careu deschis pentru o vizibilitate mai bună. Educatoarea prezintă copiilor materialele aflate pe măsuțe (crizanteme, lipici, carton colorat, castronele cu elemente din hârtie decupate: (rădăcina, tulpina, frunze, floare) și se poartă o scurtă discuție pe baza acestora (*intuirea materialelor*), se va *explica modul de lucru* (întai se face observarea, după care educatoarea va spune o ghicitoare, iar răspunsul la ghicitoare le va indica copiilor ce parte a crizantemei trebuie să lipească), se vor executa câteva *exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii*. Observarea plantei se realizează în mod sistematic, pe baza unui plan de întrebări, prin trecerea de la amănunte la întreg, prin perceperea întregului și apoi a părților componente, prin analiza structurii și a însușirilor caracteristice ale plantei. Se trece la dirijarea învățării unde educatoarea îndrumă observarea dirijată. După observarea fiecărei părți a crizantemei (sinteza parțială - **O4, O5**), printr-o ghicitoare spusă de educatoare se sintetizează caracteristicile părții observate, apoi se realizează lipirea (**O6**).

“Suntem lungi și subțiri
Și ne place să muncim
Din pământu-n care stăm,
Toată hrana o luăm,
Ca să crească mândra floare
Frumoasă, mirositoare”

“Toate suntem surioare,
Avem aceeași culoare,
Suntem pe margini crestate,
Dar nu suntem supărate.
Noi știm să pregătim mâncare,
Atât de bună și hrănitoare,
Că mănâncă-ntreaga floare,
Ghiciți? Cine este oare?”

(Frunza)

“Mici petale colorate.

(Rădăcina)

“Sunt un tub lung și subțire
Culoarea mi-o știe oricine,
Rolul meu e foarte mare
Eu susțin întreaga floare”

(Tulpina)

La finalul observării dirijate, copiii vor merge la centrul nisip și apă și vor planta crizantema cu rădăcină în ghiveci, iar pe cele fără rădăcină le vor pune într-o vază cu apă, timp în care educatoarea cu ajutorul acestora sintetizează tot ceea ce au observat (sinteza finală - **O4, O5**). Cu ajutorul tranziției „Crizantema, mândră floare” se face trecerea pentru desfășurarea jocurilor și activităților didactice alese.

În cadrul jocurilor și activităților didactice alese copiii vor descoperi materialele puse la dispoziție și vor afla sarcinile de lucru.

Construcții – Vaze pentru flori- construcții plane (cutia luminoasă) – (**O1**)

Artă- Crizantema- desen, modelaj - (**O2**)

Joc de rol – De-a florarele - (**O3**)

Preșcolarii se vor grupa și se vor așeza la centrele de activitate, unde se vor juca cu materialele puse la dispoziție. În funcție de preferințele copiilor se va realiza rotirea acestora la centrele de activitate. După finalizarea sarcinilor de la centre se va face evaluarea, apoi copiii vor părăsi sala de grupă și vor merge în curtea grădiniței unde se vor juca jocul distractiv „Buchețele, buchețele” (**O7**). Educatoarea va explica regulile și sarcinile jocului. După finalizarea jocului, la întoarcerea în sala de grupă, copiii se vor așeza în semicerc pe covoraș pentru *momentul de literație*. La finalul zilei fiecare copil va fi solicitat să descrie în cuvinte proprii activitatea preferată (*momentul de reflecție*).

MODALITĂȚI DE OPTIMIZARE A COMUNICĂRII DINTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE ÎN VEDEREA DEZVOLTĂRII COPILULUI PREȘCOLAR

Prof. Învățăământ Preșcolar SIMION FLORICA

Preșcolaritatea este perioada formării inițiale a personalității, perioada apariției primelor relații și atitudini ce constituie un nivel superior de organizare a vieții psihice a copilului. În

locul dependenței copilului de impresiile externe, în locul instabilității și fluctuației emoționale, în preșcolaritate vom întâlni detașarea, desprinderea copilului de câmpul perceptiv, o mai mare organizare și stabilizare a comportamentelor, fapt posibil datorită modificărilor esențiale care se produc în structura activității psihice. De un real folos în formarea personalității este jocul, mai ales cel bazat pe roluri, în care copilul, asimilându-și rolul își asimilează implicit și relațiile interioare de comportament incluse în rolul respectiv. La fel de importante pentru formarea personalității preșcolarului sunt și stilurile comportamentale parentale. Mediul familial ocupă un loc central în multitudinea factorilor determinanți ai evoluției individului. Copilul trebuie socializat și modelat, iar fundamentarea personalității sale se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei acestuia, care concentrează primul său univers afectiv și social. Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit, de către copil în mediul său familial, iar atitudinile părinților au consecințe durabile asupra personalității, în formare, a copilului. La vârstele mici, adaptarea copilului se realizează prin imitație, acesta raportându-se permanent la persoana adulților. După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate. Această instituție îl așază într-un cadru nou prin dimensiunile și conținutul său. Aici copilul ia cunoștință cu activități și obiecte care-i stimulează gustul pentru investigație și acțiune, îl provoacă să se exprime și îi propune, incipient, angajarea în relațiile sociale de grup. Adaptându-și metodele la formele particulare ale vieții mentale ale copilului, grădinița încearcă să răspundă specificului activității fiecărei vârste și să identifice mijloacele și activitățile necesare pentru o dezvoltare complexă a forțelor infantile în vederea maturizării lor. Copilul preșcolar începe să-și definească treptat începutul personalității sale. În cadrul grupei el trăiește prima experiență a vieții în colectivitate, a vieții sociale, alta decât familia. Grădinița are un rol important în colaborarea cu părinții copiilor, pentru a asigura educația acestora, deoarece educația permanentă presupune o învățare pe tot parcursul vieții.^b Colaborarea între toți factorii educaționali, în primul rând între grădiniță și familie este o necesitate actuală. Aceasta nu-și poate realiza pe deplin sarcinile, dacă nu cunoaște familia și condițiile de muncă ale copiilor. Legătura cu familia este esențială pentru a cunoaște nenumărate aspecte privitoare la comportamentul copiilor, situația la învățătură, disciplina; dialogul cu familia este un element indispensabil pentru reușita și dezvoltarea copilului preșcolar. Pentru o bună reușită în educația copiilor, familia trebuie să devină un bun colaborator al grădiniței, să creeze condițiile necesare activității de învățare permanentă, precum și controlul îndeplinirii programului zilnic. Din totdeauna cele două elemente au colaborat în diferite forme, însă astăzi din punct de vedere a cerințelor sociale, apare mai mult ca niciodată necesitatea întăririi legăturii dintre acestea. Rolul cadrului didactic nu se reduce doar la munca de la catedră, ci presupune o activitate mult mai complexă, de

îndrumare și conducere în relația dintre elevi și familia acestora; această activitate de strânsă colaborare fiind o obligație de ordin profesional și moral în același timp. Cunoașterea copiilor este una din principalele îndatoriri ale cadrelor didactice. În domeniul comunicării cu părinții, punctul de plecare l-am considerat cunoașterea prealabilă, deoarece componenta educativă a părinților poate fi foarte diferită. Dacă părinții și educatoarele descoperă eficiența comunicării permanente: copiii au de câștigat, colaborarea devine permanentă și performantă, părinții sunt puși în situația de a lua decizii pentru copii lor în cadrul grădiniței, se organizează cursuri pentru educatoare și părinți, cadrele didactice recunosc și încurajează activitățile comune de orice tip cu părinții. Odată ce părinții conștientizează rolul implicării lor în activitatea grădiniței, aceștia devin mai responsabili în educația propriilor copii și crește calitatea rezultatelor școlare.

O serie de probleme ale copiilor ivite din familie cum ar fi: atitudinea copiilor față de cei din jur (atitudine influențată de problemele familiale), lipsa banilor, atmosfera tensionată ce ajunge de multe ori până la violență, nivelul scăzut de cultură, nu se pot tranșa decât printr-o comunicare permanentă între educatori, cadre medicale și personalul auxiliar al grădiniței. Pentru a evita aspectele negative, educatoarele au nevoie de anumite măsuri precum: informări periodice despre activitatea copilului în cadrul unor contacte directe cu părinții, explicarea desfășurării procesului instructiv-educativ părinților de către educatoare, pentru a nu da naștere unor divergențe de opinii, evaluarea corectă a copilului, chiar dacă nu este pe placul părintelui și explicarea evaluării în așa fel încât să nu creeze conflicte. O modalitate de optimizare a comunicării poate fi parteneriatul între grădiniță și familie. Parteneriatul dinte grădiniță și familie organizat corect duce la o educație solidă, fără pericolul de eșec școlar mai târziu. Preșcolaritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formare a copilului, iar prezența familiei în cadrul grădiniței va fi liantul între copil și mediul necunoscut initial.

Parteneriatul grădiniță – familie, acțiunile pe care aceștia le desfășoară, continuarea de către familie a activităților desfășurate în grădiniță nu fac decât să ducă la o mai bună formare a preșcolarului ce urmează a se forma pentru viața de adult. Relația de comunicare dintre părinți și cadre didactice este esențială pe toată perioada preșcolarității. Comunicând zilnic aceștia ajung să cunoască personalitatea copilului și abordând tehnici comune de lucru pot contribui, cu succes, la dezvoltarea copilului sub toate aspectele. Grădinița îi poate asigura copilului comunitatea de care el are nevoie. Aici este un mediu suficient de securizant pentru a aminti de casa familială, dar și un spațiu echidistant în care copilul să poată avea experiența de a fi ca ceilalți, de a „intra în rândul lumii”, de a ieși din spațiul familiei unde este valorizat pentru unicitatea sa, pentru particularitățile sale. Astfel, familia și grădinița oferă în mod complementar, împreună, un spațiu complex necesar dezvoltării copilului preșcolar. Ambele instituții sunt necesare și nici una nu poate prelua atribuțiile celeilalte, fiecare având un alt rol.

BIBLIOGRAFIE:

1. Abric, Jean-Claude, (2002), Psihologia comunicării, Iași: Editura Polirom
2. Alecu, G. (2009). Factori de risc în dezvoltarea copilului mic în familie. Dinamică intrafamilială și tulburări ale nivelului psihoafectiv, în Revista de Pedagogie, Nr. 9– 12 / 2009, București: Institutul de Științe ale Educației;
3. Băran, P., A., (2004), Parteneriat în educație Familie – școală – comunitate, București:

CĂLĂTORIE ÎN SUFLETUL UNUI EDUCATOR

Profesor învățământ preșcolar : SCĂRLĂTESCU RAMONA-ANELICE

Viața fiecărui om se petrece ca o călătorie în care mergi singur și cu alții, întâlnești munți, ape, nisip și iarbă....și de toate. Dar în viață intervine un moment în care te uiți înapoi să vezi ce ai străbătut. Vei vedea piscurile atinse, dar vei înțelege că frumusețea a fost călătoria până în vârf și apoi în jos și tot așa. Azi voi călători în sufletul unui educator.

• Ei, copiii – Fluturași

Un educator călătorește zi de zi cu divinul, prin copii. Fluturii există și i-am văzut mereu lângă copii, în copii și în natură – acolo unde natura a rămas mai puțin atinsă de oamenii mari. De aceea iubesc copiii natura, fiindcă se întâlnesc toți fluturii la un loc.

M-am gândit adesea prin ce minune m-a ales profesia pe mine, sau eu pe ea?! Poate pentru că mi-au plăcut poveștile care încep cu „A fost odată ca niciodată...” și te transportă într-un spațiu liber, de mister și copilărie. Poate pentru că mi-a plăcut să copilărescatunci de ce să nu o fac.. Atunci când se desprinde de mâna mamei, copilul „apucă” mâna.. educatoarei. Pentru fiecare copil în parte, educatoarea devine „mamă” în noul univers numit „Grădiniță”. Se simte singur, este speriat, îi este teamă de ceea ce îl așteaptă. Depinde de tine, ca educatoare, să-l faci să se simtă în siguranță. Pașii sunt mărunți. Treptat, lacrimile se transformă în zâmbete timide iar la sfârșitul unei zile în care n-au mai fost lacrimi, ci doar zâmbete, copilul a mai făcut un „pas” iar educatoarea pleacă acasă mulțumită și împlinită.

Așa cum „Micul Prinț” (Antoine de Saint Exupery) venise de pe steaua lui mică să caute oameni și să-și facă prieteni. Azi, noi, oamenii ne facem cel mai adesea parteneri și investim eficient, nu dărium. El, copilul, micul prinț dăruia iubire. Numai astfel putea să vadă minunile chiar și într-o

floare. Spune el „...limpede vezi cu inima, ochii nu pot pătrunde în miezul lucrurilor.....” așa că poate numai prin copii am vrut să ajung la miezul lucrurilor.

Da, mă bucur că sunt educator pentru că în această lume obsedată de succes, în care mulți râvnesc să-și prezinte ostentativ realizările, în lumea aceasta în care valorile sunt răsturnate și în care se cultivă principiul eficienței maxime, în acest spațiu care s-a desăvârșit „EA-GRĂDI” te ține la adăpost, copiii îți umplu viața de lumină și-ți dau aripi și ție, educator, zi de zi.

- **Iubesc copiii**

Iubesc la ei visul care devine realitate, timpul care curge altfel pentru ei, iubesc magia pe care o trăiesc atunci când dau viață unui lucru, când aud marea într-o scoică. Îmi place că nu sunt maturi și rezonabili câteodată, iar alteori sunt prea maturi și înțelepți, îi iubesc pentru că visarea, paradoxul și contradicția sunt legile lor preferate. Iubesc uimirea din privirea lor iscodind minunile vieții. Sufletul înseamnă bogăție și trebuie protejat de către fiecare adult care îi iese copilului în cale. Ți-i poți apropia pe cei mici doar cu iubire.

Cele două mâini ale ei șterg mai multe lacrimi deodată, îmbrățișează cu căldură fiecare trup mic ce are nevoie de alinare, căci nesiguranța lor este de înțeles. Vocea trebuie să exprime permanent blândețe, pentru a le insufla încredere. Dăruire, muncă, talent, har, bunătate, iubire și... suflet mare sunt ingredientele ce, împreună, formează rețeta unui educator.

- **Grădi – Castelul perfect**

Da, trăiesc în castelul perfect, între copii, iar aici totul e plin de Fluturași cu aripioare colorate. Copiii sunt perfecți exact așa cum sunt acum, iar dacă mulți educatori sau părinți m-ar contrazice, le-aș răspunde că: „imperfecțiunea nu există, e un accident pe parcurs, e efectul unei perfecțiuni” (A. Pleșu, Despre îngeri, pag.90).

Între copii ești în spațiul sfințit de Dumnezeu în care jocul, gălăgia, veselia, lacrima, mângâierea și iubirea dau sens vieții tuturor și fără acestea efortul nu ar putea fi susținut. Între copii educația e reciprocă, nu se știe cine dă și cine primește. Viața alături de copii este un continuu urcuș spre eternitate.

Călătoria are sfârșit?

Călătoria are sfârșit, chiar dacă aceasta se numește viața ta, dar călătoria te duce dincolo de ceea ce „e doar azi”. Urcușul nu are sfârșit prin copii, așa cum spune un vers de Vasile Voiculescu:

- Mulțumesc că datorită lor, copiilor, nu mă simt cu adevărat adult..
- Mulțumesc copilului din mine că se uimește, zâmbește și iubește prietenii lui – toți copiii lumii.

Meseria de a fi educator este o minune în care ne ogindim zilnic în ochii copiilor. Ochișorii unui copil îți pot „spune” multe: uneori ești zâna zână bună, alteori ești și vrăjitoarea cea rea dar ești

mereu „mama“ care alină durerea și șterge râurile de lacrimi și... „prietena” de care cei mici au atâta nevoie.

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII CREATIVITĂȚII LA PREȘCOLARI

Profesor învățământ preșcolar TĂNASE PETRONELA

Copilul preșcolar este prin natura sa creativ, datorită curiozității sale permanente de a cunoaște lumea ce îl înconjoară. Pe de altă parte, preșcolaritatea reprezintă acea perioadă în care este necesară stimularea potențialului creativ al copilului. Astfel, activitatea cadrului didactic trebuie concepută ca un lung șir de idei ingenioase care să antreneze imaginația, creativitatea copilor, nu ca o rutină. Educatoarea creativă știe să genereze o atmosferă plăcută, caldă, liniștitoare, știe să folosească întrebările, să-și imagineze, să găsească soluții la probleme, să facă presupuneri nebănuite, să emita idei, aplicând metode inovative, tehnici noi, utilizând materiale atractive, prietenoase cu preșcolarul, cu mediul. La vârsta preșcolară, copiii se exprimă mai greu verbal, alegând varianta exprimării grafice. Prin activități instructiv-educative structurate, copilul ajunge să se exprime corect gramatical și cursiv, iar din punct de vedere plastic să se exprime prin desen, pictură și modelaj. Preșcolarii creativi se diferențiază, de obicei, de restul grupului prin diferite comportamente specifice și, dacă li se permite acest lucru, își dezvoltă în mod liber creativitatea. În mânuțele creative ale copiilor, o piatră poate deveni mașină, albinuță, broscuță, cactus, minge, căsuță sau locomotivă ce trage după ea vagoane din melci sau alte pietre. Ei sunt foarte curioși, vin cu soluții neobișnuite, cu idei originale, au inițiativă și spirit de observație foarte bine dezvoltat, văd relații între elementele, aparent, fără nici o legătură, pun întrebări adecvate din curiozitatea de a afla ceva ce este de mare interes pentru aceștia, caută soluții și explorează noi posibilități, controlează mai multe idei, învață și înțeleg mai rapid și mai ușor, au o memorie vizuală bună, un vocabular bine dezvoltat, găsesc căi neobisnuite și unice de soluționare a problemelor, au o imaginație vie și o capacitate bună de a putea continua o poveste, o poezie, un desen sau o activitate practică.

Prin desen, prin pictură, prin modelaj și prin construcție copilul se simte important, descoperind o altă modalitate de exprimare a ceea ce simte, a ceea ce gândește și a felului în care percepe lumea înconjurătoare. Copilul exprimă prin toate acestea ce este important pentru el, pozitiv și negativ. Prin tot ceea ce face atât în climatul educațional, cât și în cel familiar, își dezvoltă potențialul creativ. Fie că are în față o bucată de plastilină, de cocă și dacă o frământă se trezește în fața unor forme deosebite, fie că așază cuburile unele peste altele și formează castele, clădiri, construcții în miniatură, fie că i se oferă o foaie și un creion și observă că obține linii, figuri neobișnuite, dar pentru el pline de înșeles.

Un rol important în dezvoltarea creativității la vârsta preșcolară, îl are jocul. Interacțiunea părinte- copil, cadru didactic- copil prin intermediul jocului este un subiect cu o importanță majoră în creșterea și dezvoltarea acestora. Pe măsură ce copiii încep să aibă control asupra lumii lor, jocul îi ajută să își învingă temeri, să dezvolte competențe care să ducă la o mai bună încredere în sine. Tot prin intermediul jocului, deci, părinții și cadrele didactice au oportunitatea de a vedea lumea din punctul de vedere a acestora. Ei transmit copilului mesajul că participând la joc le acordă atenție deplină și în același timp acest aspect îi ajută în construirea unei relații bune și stabile. Astfel, jocul este cea mai sigură cale de acces la sufletul lor, cel mai sigur „instrument” care îmbină armonios exigența cu blândețea și care poate să trezească dorința de a deveni el însuși creator de frumuseți.

Din cadrul procedeeleor de cultivare a creativității putem da următoarele exemple:

- Antrenarea capacității de exprimare verbală (Ex: Poveștile create de copii, continuarea unei întâmplări redată, a unei poezii, a unor compoziții, a unor idei, fraze);
- Desene libere după anumite idei tematice (Ex: Decorarea anumitor spații, obiecte);
- Desfășurarea unor jocuri care să stimuleze imaginația și creativitatea (Piese de Logi care oferă posibilitatea copiilor să realizeze diferite obiecte: case, oameni, parcuri, copaci etc.);
- Enumerarea unor soluții a unor întrebări, analiza unor erori și a prevenirii acestora.

Creativitatea este în centrul a ceea ce facem, iar amestecul de creativitate și inovație, produse magice. Așadar propunem să le dăm copiilor noștri posibilitatea de a experimenta și de a crea produse realizate de mânuțele lor, de care să fie mândri.

Exemple de bune practici:

A. Mingiuțe dansatoare. Ai nevoie de: 1 pahar, 100 ml apă, 100 ml ulei, cerneală, pastile efervescente.

Sugestii de preparare a mingiuțelor dansatoare:

- Turnați apă în pahar, apoi adăugați uleiul. Cei mici pot observa fenomenul creat la combinarea celor două ingrediente.
- Picurați cinci stropi de cerneală. Acestea își vor păstra forma de bulinuță prin ulei și se vor sparge atunci când vor pătrunde în apă.
- În final vom adăuga pastila efervescentă care va da ritmul mingiuțelor la dans, iar aici începe spectacolul.

B. Realizarea unui tablou. Ai nevoie de o coală de hârtie și de culori. Pornind de la forma desenată (un cerc) , realizează un desen. După ce ai completat tabloul, dă-i un nume acestuia. De aici se poate porni o discuție cu întreaga grupă de copii, unde fiecare expune ceea ce și-a imaginat. Astfel, creativitatea preșcolarilor este scoasă în evidență atât prin desen, cât și prin răspunsurile acestora privind temele realizate.

C. Povestirile dupa un sir de ilustratii, dau posibilitatea stimulării imaginației creatoare. Copiii sunt puși în situația de a-și imagina ,de a crea o poveste ,un conflict, încearcă să deducă , să descifreze într-o oarecare măsură intențiile artistului, iar la sfârșit să dea un titlu povestirii.

D. Activități cu materiale reciclate. O altă modalitate de stimulare a creativității la preșcolari este realizarea unor lucrări cu ajutorul materialelor din natura, materiale reciclabile. Astfel, vom învăța tehnici noi de lucru. Putem să folosim tuburi de carton, recipiente de plastic, cutii de aluminiu, să refolosim culori, materiale textile, dar și din natură: crenguțe, conuri, pietre, frunze, nisip, scoici. Cu ajutorul acestora preșcolarii pot reda lucrări fantastice, originale, stimulative pentru dezvoltarea și afirmarea personalității copiilor.

Concluzionând, putem spune că forțele creative ale preșcolarului se formează și se dezvoltă numai prin joc, fiind foarte importante pentru pregătirea lui pentru școală, pentru viață. Creativitatea se caracterizează prin nou, prin îndrăzneală și îi oferă acestuia cea mai complexă modalitate de exprimare.

Bibliografie:

- C.J. Simister, Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței și creativității copiilor, editura Polirom, 2011;
- Emil Păun, Educația preșcolară în România, editura Polirom,2002;
- Eugenia Enăchescu, Creativitatea copiilor, editura Universitară, 2015;
- Bocoș, M., Catalano, H. Pedagogia învățământului preșcolar și școlar, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca,2008.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Profesor învățământ preșcolar : TÎRCOLEA LUMINIȚA

DATA: 05.12.2019

GRUPA: Mijlocie

EDUCATOARE: Tircolea Lenuța Luminița

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prelungit numărul 6, Buzău

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ?

TEMA PROIECTULUI: Bucurii de sărbători

TEMA SĂPTĂMÂNII: Daruri în ghetuțe

TEMA ACTIVITĂȚII: „**Prietenii Moșului Nicolae,**

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE, MIJLOACELE DE REALIZARE:

- **ADP:** Întâlnirea de dimineață / **noutatea zilei** (*Moș Nicolae, te așteptăm cu drag!*)
- **ALA:** Artă- „Scrisoare către Moș Nicolae,, (desen)
Construcții – „În țara lui Moș Nicolae,, (construcții plane cu piese geometrice)
Joc de rol – „De-a cizmarii,, (curățarea propriilor ghetuțe cu diverse materiale)
- **ADE:** DȘ „Ajutoarele Moșului Nicolae,, joc didactic; DOS – „Atelier de creație,, activitate practică
- **ALA:** „Pune mâna pe ghetuță!,, - joc distractiv în aer liber

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat;

Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare;

Activarea și manifestarea potențialului creativ;

COMPORTAMENTE VIZATE:

Demonstrează familiarizarea cu informații despre mărime, formă, greutate, înălțime, lungime și volum;

Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate;

Manifestă creativitate în activități diverse;

Participă activ în jocuri, dansuri, jocuri în aer liber, etc.

OBIECTIVE:

O1 Să redea prin desen, după propria imaginație, ceea ce dorește să primească de la Moș Nicolae;

O2 Să așeze corect formele geometrice pe suprafața cutiei luminoase, pentru a construi ținutul Moșului Nicolae;

O3 Să curețe suprafața propriilor ghetuțe, utilizând materialele puse la dispoziție;

O4 Să se grupeze după anumite criterii, în funcție de obiectul extras din ghetuța moșului;

O5 Să plaseze diferite obiecte într-un spațiu dat din sala de grupă, urmând indicațiile educatoarei;

O6 Să îmbine diverse materiale puse la dispoziție, în redarea unor jucării pentru copii;

O7 Să execute diferite mișcări, în funcție de regulile jocului: „*Prinde ghetuța,*„

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: surpriza, observația, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic, munca în echipă, munca independentă.

Material didactic: Surpriza trimisă de Moș Nicolae

SARCINA DIDACTICĂ:

► Să se grupeze corect în funcție de anumite criterii (culoare, formă și mărime), utilizând materialele puse la dispoziție.

REGULILE JOCULUI: Copiii ajutați de educatoare intonează o strofă dintr-un cântecel învățat, apoi rezolvă sarcinile jocului matematic, aflate în ghetuțele din fața Moșului Nicolae, pentru a-l ajuta pe acesta să ajungă cât mai repede la căsuța lui.

ELEMENTE DE JOC: cântecele despre Moșul Nicolae, mănuierea materialului, aplauze, încurajări.

SCENARIUL ZILEI

Copiii vor intra în sala de grupă în rând, câte unul, așezându-se în formă de semicerc, intonând versurile cântecului: „*Sfinte Nicolae*,„.

Educatoarea le transmite un salut, însoțit de o apreciere „*Bună dimineața, fluturași isteți și frumoși!*,„. Se va completa împreună cu copiii **calendarul naturii**, **tabela de prezență**, fiecare copil își așează poza la calendar, **activitatea de grup. Noutatea zilei (Moș Nicolae, noi te așteptăm cu drag!)**, Copiii observă că în căsuța Moșului Nicolae nu se află nimeni, nu este pregătit nimic pentru copii, nici daruri, nici dulciuri, bradul nu este împodobit. Educatoarea roagă copiii să-l caute pe Moș Nicolae, poate este ascuns undeva, dar în căutarea lor, vor da peste un spiriduș al Moșului care are un bilețel. Biletul explică copiilor că, Moș Nicolae s-a rătăcit undeva pe drum spre casă și nu mai știe cum să ajungă la timp pentru a împărți daruri și dulciuri copiilor cuminți. Copiii vor fi invitați într-o călătorie imaginară, pentru a-i fi **prieteni și ajutoare lui Moș Nicolae**, subliniindu-se faptul că, atunci când se pleacă la drum, este nevoie să se respecte niște **reguli**.

Se trece astfel la **ALA, pe centre**

Împărțirea copiilor pe cele trei centre de interes deschise se realizează cu ajutorul ecusoanelor primite în piept. Copiii vor lucra la :

- Artă- „Scrisoare către Moș Nicolae,, (desen) **(O1)**
- Construcții – „În țara lui Moș Nicolae,, (construcții plane cu piese geometrice) **(O2)**
- Joc de rol – „De-a cizmarii,, (curățarea propriilor ghetuțe cu diverse materiale) **(O3)**

În timpul activității, fiecare copil trebuie să treacă pe la centrul *Artă* și pe la centrul *Joc de rol*, iar la final, se va pune accent pe autoevaluarea copiilor. Cutia cu scrisori o așezăm în căsuța moșului, iar ghetuțele curățate în fața casei. Educatoarea le spune copiilor o **ghicitoare** (tranziție):

**„Fuguța, fuguța, am lustruit frumos ghetuța,
Și am pus-o la intrare**

S-o umple..... (Moș Nicolae)

După ce copiii ghicesc răspunsul la ghicitoare, vor observa că, Moș Nicolae tot nu a reușit să găsească drumul spre casă. Drept urmare, se trece la **DS** (activitate matematică) „**Ajutoarele Moșului Nicolae**„, joc didactic. Jocul didactic se va desfășura cu toți copiii, fără a fi împărțiți în echipe. Se explică copiilor **regulile jocului și anume:** pentru a putea începe jocul, cei mici au ca sarcină să cânte o strofă dintr-un cântecel cunoscut, apoi, **fiecare copil** vine și extrage din ghetuță un obiect pe care-l folosește în funcție de cerința de la proba respectivă. În desfășurarea probelor, copiii se vor grupa, în funcție de obiectul extras, după (culoare, mărime, formă), **(O4)**, vor plasa diferite obiecte în anumite spații în căsuța amenajată, **(O5)** și vor ordona crescător ghetuțe.

Jocul de probă (se va desfășura un joc de probă pentru a verifica dacă toți copiii au înțeles regulile pe care trebuie să le respecte

Desfășurarea propriu-zisă a jocului: (se trece la executarea jocului de către copii)

La finalul jocului, Moș Nicolae ajunge acasă și observă că nu a reușit să construiască jucării pentru toți copiii, drept urmare le propun copiilor să organizăm noi un **atelier de creație** pentru a-l ajuta pe Moș Nicolae. Este momentul când la **DOS** (activitate practică), **(O6)** preșcolarii vor confecționa jucării, folosind diverse materiale din natură. *Se explică modul de lucru* (voi demonstra modul de lucru pe etape, atrăgând atenția asupra faptului că trebuie să lucreze frumos, îngrijit, pentru a realiza jucării cât mai drăguțe). Voi executa cu copiii exerciții de **încălzirea mușchilor mici ai mâinii**.

Urez copiilor „Spor la lucru!”, apoi se trece la realizarea temei. Voi urmări modul de executare a lucrărilor, stimulând, ajutând și îndrumând copiii. După terminare, îi voi solicita pe copii să-și expună singuri jucăriile confecționate în căsuța Moșului Nicolae.

Pentru a intra și mai mult în atmosfera de sărbătoare a sosirii Moșului Nicolae, copiii vor merge afară, unde vor juca jocul distractiv „**Mâna pe ghetuță**„, **(O7)**

BIBLIOGRAFIE:

1. Curriculum pentru educație timpurie, 2019
2. Culea Laurenția, Angela Sesovici, Filofteia Grama, *Activitatea integrată în grădiniță*, EDP Publishing House, București, 2008;

LUDOTERAPIA ȘI JOCUL EXERCİȚIU ÎN CORECTAREA AUZULUI FONEMATIC

Prof. învățământ preșcolar TOADER NICOLETA DANIELA

1. Conceptul de ludoterapie

Cuvântul joc provine din limba latina-**jocus**-și înseamnă acțiunea de a se juca, iar termenul joc utilizat pentru a descrie un șir de activități voluntare, intrinsec corelate cu plăcere, bucurie, recreere. În încercarea de a defini jocul s-au impus două criterii de clasificare a definițiilor, unele care pun accentul pe activitatea de joc și altele în care jocul este privit ca o funcție psihică.

„West Ch.(2001), întrebând un grup de studenți“ce este jocul?“, a primit două categorii de răspunsuri:

- unii au asociat jocul cu plăcerea, neseriozitatea, lipsa scopului , un consum de energie, ceva opus muzicii;
- alții au avut o perspectivă piagetiană, subliniind că jocul este o activitate a copilului, posibil și a adultului, care acționează ca un om de știință, descoperind, asimilând noi informații, acomodându-se”(Bonchiș, 2014, pag. 17-18).

Deci putem spune că, jocul este o activitate fizică sau intelectuală care crează plăcere și voie bună. Această activitate este foarte importantă în dezvoltarea psihică a copilului și formarea sa ca viitor adult. Dacă în psihologie jocul este folosit ca mijloc de investigație, ca procedeu terapeutic, psihodrama și ludoterapia sunt două direcții de succes prin valențele pozitive ale practicării acestora.

Copilul, cu ajutorul jocului, își formează identitatea proprie, învață acte, acțiuni, conduite ce-l ajută să se formeze, găsește soluții în rezolvarea unor probleme, își dezvoltă atenția, memoria, inteligența, învață să comunice, să asculte, să înțeleagă.

2. Utilizarea exercițiilor și jocurilor în activitățile de dezvoltarea vorbirii pentru a corecta dislaliile și dezvoltarea auzului fonematic

La vârsta preșcolară, dezvoltarea auzului fonematic înseamnă capacitatea copiilor de a percepe sunetele limbii noastre, de a sesiza greșelile de pronunție ale lor sau ale celor din jur.

Dezvoltarea vorbirii copilului constituie o sarcină de bază a învățământului preșcolar, de aceea fiecare cadru didactic trebuie să acorde o importanță deosebită vorbirii.

La vârsta preșcolară sistemul fonetic al limbii este încă în formare. Oparte din ei nu pot articula sunetele, le înlocuiescunele prin altele, le omit sau leinversează. În literatura de specialitate acestea se numesc tulburări, defecte, dificultăți, acestea dispar în mod progresiv pe parcursul perioadei preșcolare, cu ajutorul persoanelor calificate logopezi și educatoare.

Prin exercițiile și jocurile desfășurate în grădiniță cadrele didactice urmăresc stimularea corectă a vorbirii, deoarece este perioada când se produc modificări cantitative și calitative care vizează însușirea pronunției corecte, apariția limbajului interior, diversificarea formelor de comunicare, acumularea structurii gramaticale.

Prin joc copilul se manifestă spontan, sincer, își dezvăluie tendințele, interesele, îmbogățindu-se astfel vocabularul sub aspect fonetic, lexical și gramatical. Putem să desfășurăm cu preșcolarii jocuri de creație, jocuri didactice prin conținutul cărora contribuim la dezvoltarea limbajului oral și de aici la dezvoltarea unor tășături pozitive. Copilul îl imită în joc pe adult, transpunându-se în rol de constructor, medic, profesor, șofer, mecanic. În timpul jocului ei dovedesc independență, inițiativă, încredere și dăruire în forțele proprii. Jucându-se ei trebuie să vorbească clar, corect, pronunția sunetelor și a grupurilor de sunete.

Încă de la grupa mică putem desfășura o serie de exerciții și jocuri pentru a înlătura tulburările pe vorbire, în cazul nostru dislalia. Primele exerciții au vizat mișcările membrelor superioare și mișcările aparatului fono-articulator însoțite de zgomote: pocnetul, vibrarea buzelor, obrazilor, imitarea sunetului, pe care îl facem când este frig, „brr”, închiderea și deschiderea cavității bucale. Pentru prevenirea și corectarea tulburărilor de pronunție se poate organiza un program de antrenare și exersare a aparatului fono-articulator cu scopul formării și consolidării unor deprinderi articulatorii corecte și de respirație.

Putem desfășura programe de gimnastică articulatorie prin exerciții cu caracter de joc:

- **Exerciții de respirație:** Mirosim florile, Suflăm fulgul, Învârtim morișca, Stingem lumânarea, Umplem pieptul de aer, Ne încălzim mâinile.
- **Exerciții de mobilitate a gâtului:** Se rotește mingea, Pendula, Ceasul-mișcări ale corpului în față și în spate.
- **Exerciții de mobilitate a maxilarelor:** Mâncăm frumos cu gura închisă, Închidem și deschidem gura.
- **Exerciții pentru mobilitatea obrazilor:** Suntem grași, Suntem slabi, Clătim gura (umflăm pe rând obrazii), Iepurașul (sugerea obrazilor între măsele cu elemente de mișcare), Broșuța (umflarea și lovirea simultană sau alternativă a obrazilor cu pumnii).
- **Exerciții pentru mobilitatea buzelor:** O pupăm pe mămica, Cum face trenul, Căscatul (u-o--aaa), Oprim calul (trâ)
- **Exerciții pentru mobilitatea limbii:** mișcarea limbii în sus, spre cerul gurii, în jos, în spatele dinților și lateral, Lopata (scoaterea și retragerea limbii late), Avem o bomboană în gură (apăsarea alternativă a limbii într-un obraz și în celălalt), Cum se linge pisica pe bot (mișcarea circulară a limbii peste buze).
- **Exerciții pentru mobilitatea vălului palatin:** Înghițim în gol, Înghițim saliva.

După această perioadă putem introduce primele vocale și seriile de silabe primare .

Treptat s-au format cuvinte din silabele exersate atât în activitățile recreative, cât și în cele de joc. Exercițiile de mișcare și vocalizare simple reprezintă baza vorbirii sonore, sunt deosebit de plăcute

copiilor, efectuându-le de câteva ori pe zi. Aceste exerciții se pot introduce ca sarcini ale diferitelor jocuri, folosindu-se diferite tablouri, jetoane, filmulețe, privind pronunțarea corectă și exactă a siflantelor. Pentru început consoanele și vocalele pot fi introduse în onomatopee. Acestea pot fi introduse în scurte povestiri amuzante sau jocuri de mișcare: Vânătorul, Zborul albinei, Trompeta, Ceasornicul, Găina, Tractorul, Legănăm păpușa (na-ni), Oftatul (off), Fusul (sfâr), Vrâbiuța (cip-cirip) pentru ci. Cu scopul fixării și consolidării sunetului se pot utiliza câteva exerciții de fământări de limbă cu scopul de a articula corect cuvintele și grupurile de consoane: “u,u,u,u/ Trenu-i pregătit în gară/ Ca să plecăazi la țară/ El e gata de plecare/ Și flueră tot mai tare/ u,u,u,u/ Peste câteva minute/ Trenul trece iute/ u,u,u/ Când în gară a sosit/ Roțile și le-a oprit/ u,u,u,/ Jocul nostru s-a sfârșit/ Fiecare-imulțumit”.

Jocul rămâne cel mai eficient mijloc de dezvoltare a capacităților de comunicare.

BIBLIOGRAFIE:

1. *** (2009) *Ghid practic de Ludoterapie*, Asociația Prietenii copiilor, Chișinău.
2. Bonchiș, E. (coord.), (2014), *Psihologia jocului*, Editura SPER, București.
3. Verza, Fl., E. (2000), *Repere privind dezvoltarea cognitivă a copiilor*, Revista Învățământului Preșcolar, nr.3-4.

<http://www.logopedics.info/jocuri-de-logopedie.php>, 26.04.2016, ora 08.18

POVEȘTILE- CREUZETUL CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR

Profesor învățământ preșcolar TRIFAN MARILENA

Preșcolaritatea reprezintă vârsta caracterizată de un potențial creativ uriaș, este perioada în care copiii învață să-și dezvoltă ideile, dorințele, gândurile într-un mod inedit, inteligent, cursiv. Este o vârstă definitorie pentru traiectul personalității ulterioare, de aceea fructificarea ei este necesară, pentru a nu exista pierderi uriașe. Grădinița facilitează dobândirea unui bagaj de cunoștințe, a unui limbaj din ce în ce mai bogat, corect, clar și implicit a unei dezvoltări a gândirii, activitățile educative fiind proiectate și desfășurate astfel încât toți copiii să fie stimulați să participe activ, verbal și mental. Cea mai puternică formă de exprimare a creativității o constituie limbajul, un mijloc direct, aflat la îndemâna lor.. Copiii pot să-și exprime trăirile, emoțiile, pot transmite, comunica între ei și cu adulții. Perfecționarea limbajului are o importanță deosebită, atât pentru dobândirea aptitudinii de școlaritate, cât și pentru dezvoltarea unei personalități armonioase.

Povestirea este una dintre cele mai plăcute activități de dezvoltare a limbajului, deoarece are o contribuție semnificativă la stimularea nevoii de cunoaștere, la dezvoltarea afectivității comunicării,

limpezirii cathartice, la dezvoltarea proceselor psihice precum gândirea, atenția, memoria, imaginația. Pentru a crea în mod conștient, copilul are nevoie să trăiască printre povești, povestiri, prezentate aproape în fiecare moment al zilei: fie la Întâlnirea de dimineață (unde poate afla , sub forma unei scurte povești, întregul desfășurător al zilei), la Scaunul Autorului (copilul poate povesti despre ceva/cineva care l-au impresionat), fie în cadrul Activităților de Domenii Experiențiale, în cadrul Domeniului Limbă și Comunicare sau Om și Societate, ca povești de sine-stătătoare, fie ca etapă a unei activități aparținând altui domeniu, ca moment de captare a atenției, fie în cadrul unui opțional desfășurat la clasă, ex. „Vremea poveștilor” sau „ Spune, poveste, spune!”, a unui proiect educativ local sau internațional care să genereze exemple de bune practici, fie ca moment înainte de somn, , ca activitate remedială în cadrul activităților de după amiază, fie ca mijloc de realizare a unui plan de intervenție personalizat aplicat unui copil cu cerințe educative speciale.

Însoțind firul povestirii, copilul participă intelectual, afectiv, face un efort uriaș să-și reprezinte, să judece în raport cu factorii psiho-somatici și genetici o lume nouă, necunoscută, ofertantă sub aspectul descoperirii, el fiind creatorul propriilor imagini-un caleidoscop de culori și sentimente.

Povestirile, cu valențele lor formative și informative, aduc în fața copilului exemple pozitive, de urmat, dar și trăsături negative de voință și de caracter, pe care acesta învață să le respingă. Ele aduc o cantitate imensă de informații, satisfac nevoia de cunoaștere și afectivitate, stimulează imaginația și exersează capacitățile de comunicare, de cunoaștere a unor expresii ale limbii literare, de îmbogățire a lexicului, de exprimare nuanțată și diversificată. Copilul urmărește firul poveștii, memorizează, analizează, compară, stabilește relații, fapte, trăsături ale personajelor și devine capabil să înțeleagă acțiunile, gândurile, sentimentele personajelor. El compune și expune în manieră personală, relativă, diverse întâmplări, fapte de viață, încearcă să construiască o narațiune simplă, pe un fir logic și cu adecvarea unor formule de exprimare.

Studiile de psihologia creativității demonstrează faptul că factorul principal al creativității nu este creionat de inteligență sau de cultura generală, ci mai curând de imaginație și se trăsături ale personalității: interesul epistemologic, curiozitatea, pasiunea, voința, hotărârea, determinarea, motivația, înclinația, încrederea. Poveștile copilăriei mici izbutesc să scoată la lumină toți acești factori, ca un veritabil creuzet magic din care izvorâsc coordonatele ființei în devenire.

Poveștile din grădiniță se prezintă sub diferite forme: povestirea educatoarei, lectura educatoarei, povestirile copiilor (povestiri după un șir de ilustrații, povestiri cu un început dat, povestiri compuse după jucării sau personaje îndrăgite, povestiri după desenele copiilor, povestiri create în relație cu o situație problemă sau dramatică, repovestiri), jocul de rol, dramatizările . Metode noi, captivante, pentru prezentarea poveștilor, precum Șorțul Povestitor sau Covorașul povestitor, Personaje pe Degete sau Teatru de masă vin să diversifice întâlnirile copiilor cu minunata lume a

poveștilor. Căutând ceva inedit, am folosit în cadrul unei inspecții un procedeu creat de mine, prin care personajul principal- brăduțul din povestirea „ Vreau să trăiesc printre stele” de Victor Eftimiu se afla în prim-plan și „înainta” pe firul întâmplărilor cu ajutorul imaginilor din fundal, care se derulau asemenea unui pelicule foto. Desigur, este nevoie de imaginația și creativitatea educatoarelor, care pot să transmită copiilor dragostea lor pentru lumea poveștilor,, Este datoria noastră, a cadrelor didactice , să le dăm micuților aripi pentru zbor peste tărâmul libertății absolute, al elanului creator, al jocului fără griji, al plăsmuirilor minții care încep cu „ A fost odată, ca niciodată...” și continuă cu „ Spune, poveste, spune! ”

BIBLIOGRAFIE

- Boca-Miron, E.; Chichisan, E.si colaboratorii, Documentar metodic pentru activitățile de educarea limbajului la prescolari, Ed.V&I Integral, Bucuresti, 2001;
- Bocos, M., Catalano, H.,Pedagogia învățământului primar si prescolar, Presa Universitară Clujeană,2006;
- Bratu, B.,Prescolarul si literatura, E.D.P., Bucuresti, 1977;
- Bratu, B., Creativitatea copilului,Ed. Enciclopedică Română, Bucuresti, 1969;

INTEGRAREA METODELOR ACTIVE ȘI INTERACTIVE ÎN ACTIVITATEA DIN GRĂDINIȚĂ

Profesor învățământ preșcolar : VASILE CRISTINA ELENA

Una din componentele esențiale ale curriculumului școlar o constituie metodologia didactică, respectiv sistemul de metode si procedee, care asigură atingerea obiectivelor informative și formative ale învățământului.

Metoda didactică reprezintă o succesiune de operații realizate în vederea atingerii unui scop, un instrument de lucru în activitatea de cunoaștere, de formare si dezvoltare a abilităților. Ea reprezintă însuși demersul acțiunii didactice.

Opțiunea pentru o metodă sau alta este în strânse relații si cu personalitatea educatoarei și gradul de pregătire, predispoziția și stilurile de învățare ale grupului cu care se lucrează.

În accepțiunea modernă, metodele de învățământ reprezintă modalități de acțiune, instrumente cu ajutorul cărora copiii, sub îndrumarea educatorului, își însușesc cunoștințele, își formează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini.

Metode didactice clasice ce pot fi amintite:

- Abordarea euristică
- Problematizarea
- Învățarea prin descoperire
- Modelarea
- Algoritmizarea
- Munca în grup
- Experimentul
- Studiul de caz
- Jocul de rol
- Învățarea pe simulatoare didactice
- Conversația
- Exercițiul
- Explicația
- Demonstrația
- Instruirea programată pe calculator

Dintre metodele creative de grup pot fi menționate:

- Brainstorming
- Metoda Gordon
- Metoda Phillips 6-6
- Cubul
- Ciorchinele
- Mozaicul
- Colțurile

Metodele folosite pentru stimularea gândirii critice și aplicabile în învățământul preșcolar sunt:

- Învățarea prin descoperire
- Ascultarea-crearea
- Cubul
- Brainstormingul în perechi, în grup sau individual

- Ciorchinele

În didactica modernă, metodele euristice nu numai că nu se reduc la conversația euristica, ci depășesc statutul de metode didactice, captându-le pe cele de idei directe, de principii director în întreaga metodologie didactică.

Acest principiu recomandă copiilor să descopere adevărul, refăcând drumul elaborării cunoștințelor prin activități proprii, independente.

Abordarea euristică implică procesele cognitive ale copiilor în următoarele acțiuni:

- Prezentarea datelor, faptelor, obiectelor, fenomenelor, evenimentelor
- Formularea problemei sau a întrebării centrale pentru care se caută o soluție, un răspuns
- Verificarea elementelor conținutului structural: noțiuni, concept, structură conceptuală, reguli, legi, principii și a relațiilor care se stabilesc între acestea.

Problematizarea urmărește dezvoltarea gândirii independente și productive. Din punct de vedere psihologic, dezvoltă schemele operatorii ale gândirii divergente, antrenează aptitudinile creatoare și asigură motivarea intrinsecă a învățării.

Învățarea prin descoperire este legată de contextul mai larg al euristicii și îl situează pe copil în ipostaza de subiect al cunoașterii științifice. Ea reprezintă o modalitate de lucru prin intermediul căreia copiii sunt puși să descopere adevărul refăcând drumul elaborării cunoștințelor prin activități proprii, independente.

Învățarea prin descoperire are la bază cercetarea, investigarea proprie realizată de copil, și se poate desfășura dacă pe parcursul ei se respectă următoarele condiții:

- situația problemă se înscrie în sistemul de operații concrete și metodele de care copilul este capabil
- oferta de cunoștințe nu este nici prea complicată, nici prea săracă
- copilul percepe și memorează date, fapte, informații
- copilul prelucrează și asimilează rațional materialul acumulat
- copilul formulează generalizări și le integrează în sisteme, în ipoteze operatorii

Pentru evitarea unor confuzii, se impune realizarea unei diferențe între învățarea prin descoperire și a învăța să descoperi, astfel învățarea prin descoperire presupune predarea anumitor cunoștințe prin utilizarea unor metode de descoperire, în timp ce a învăța să descoperi se referă la predarea a cărei scop final este dezvoltarea la copii a capacităților de a face descoperiri.

Modelarea reprezintă o metodă de explorare indirectă a realității, a fenomenelor din natură și societate cu ajutorul unor sisteme numite modele.

Munca în grup este o metodă de învățământ care presupune cooperări și activitate comună în rezolvarea unor sarcini de instruire. Această metodă valorifică avantajele muncii școlare și extrașcolare asigurând condițiile necesare pentru ca efortul comun al copiilor să fie bine organizat și susținut.

Experimentul reprezintă o metodă de cercetare utilizată în egală măsură în științele naturii, științele tehnice, sociale, care presupun modificarea de către subiectul uman a unor fenomene sau variabile ale realității, în scopul descoperirii și studierii legilor ce le guvernează.

Studiul de caz reprezintă o metodă de cercetare des utilizată ce presupune desfășurarea activității didactice pe baza analizării și dezbaterii unor situații reale, a unor cazuri ca premise pentru formarea unor concluzii, reguli, legități, principii.

Conversația este metoda care vehiculează cunoștințele prin intermediul dialogului, discuțiilor și dezbaterilor.

Exercițiul este modalitatea de efectuare repetată a acțiunilor de învățare teoretică și practică în vederea fixării și consolidării cunoștințelor dobândite și formării și dezvoltării priceperilor și deprinderilor intelectuale și aplicative.

Instruirea programată pe calculator asigură o învățare individualizată oferind posibilitatea realizării concomitente și imediate a mai multor evenimente și obiective didactice: receptarea, înțelegerea, întărirea, aplicarea și evaluarea pe baza căreia se realizează reglajul, adică conexiunea inversă.

Brainstormingul este modalitatea complexă de a elabora în cadrul unui anumit grup, în mod spontan și în flux continuu anumite idei, modele, soluții noi, originale, necesare rezolvării unor teme sau probleme teoretice sau practice.

Referitor la metodele active și interactive se poate observa că acestea sunt aplicabile în activitățile cu preșcolarii, dar în forme adaptate, simplificate.

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ LA PREȘCOLARI

Profesor învățământ preșcolar : **VLAJĂ DANIELA-ALINA**

„Trebuie să ceri de fiecare dată ceea ce poate fiecare să dea.” (Antoine de Saint-Exupery)

Emoțiile sunt modalitatea noastră de adaptare la mediu. Primii factori care pot interveni în reglarea acestui proces sunt familia și grădinița. Utilizarea în diferite contexte a cuvintelor care denumesc emoții este o modalitate de a învăța copiii să recunoască și să denumească emoțiile proprii sau ale celorlalți devenind un model, dar și un antrenor pentru dezvoltarea competențelor emoționale și sociale. Copiii

învață ce sunt emoțiile și cum să reacționeze față de ele observând comportamentul adultului. Educatorul poate să sprijine dezvoltarea emoțională a copilului prin diferite comportamente. Reacția copiilor la situațiile de zi cu zi diferă în funcție de temperamentul pe care îl au. În aceeași situație, doi copii pot reacționa diferit sub aspectul intensității emoției, duratei de manifestare a pragului de activare și duratei de restabilire a stării de calm. Dincolo de comportamentele pe care copiii le manifestă atunci când trăiesc o anumită emoție există o serie de diferențe temperamentale mai greu de observat, care țin de modul în care reacționează corpul și mintea copiilor când sunt expuși la anumite situații și care reprezintă fața nevăzută a reactivității emoționale.

Inteligența emoțională redefinește imaginea despre lume și om. Astăzi, se știe că emoțiile sunt cele mai importante resurse ale omului. Inteligența generală crește dacă se dezvoltă inteligența emoțională. Dacă intelectul ne ajută să rezolvăm probleme, să facem calcule mintale sau să procesăm informații, inteligența emoțională ne permite să fim creativi și să ne folosim emoțiile pentru a ne rezolva problemele. Inteligența emoțională este «abilitatea de a percepe și exprima, de a asimila emoții în gândire, de a înțelege prisma emoțiilor și de a regla emoțiile proprii și ale altora». Salovey, Mayer, Caruso, 2000.

Inteligența emoțională este cea care te face să știi cum să-ți gestionezi emoțiile și cum să comunici eficient cu ceilalți, în așa fel încât să-ți îndeplinești scopurile. Nivelul scăzut de inteligență emoțională se asociază cu: singurătate, frustrare, gol interior, depresie, letargie, supărare, obligație, victimizare, teamă, vinovăție, instabilitate, dezamăgire, resentiment, eșec. După Goleman inteligența emoțională este un fel de inteligență socială, care implică abilitatea de a controla emoțiile personale și ale altora, de a înțelege aceste emoții și de a folosi informația provenită de la ele, în modul de gândire și acțiune. Prinși în vârtoarea vieții, copleșiți de problemele existenței fizice, părinții motivează prin lipsa timpului faptul că nu-și fac griji în ceea ce privește dezvoltarea emoțională a copiilor lor. Din această cauză mulți copii au ocazia să-și deschidă sufletul doar la grădiniță și mai târziu la școală acolo unde colegii și dascălul lor au timp să-i asculte. Ar fi bine dacă măcar aici s-ar întâmpla acest lucru. De cele mai multe ori însă și dascălii se pierd în a da informații științifice cât mai multe și lasă de o parte preocuparea pentru stările emoționale ale copiilor, deși dascălilor în timpul pregătirii lor profesionale li s-a atras atenția că instrucția copiilor merge mână în mână cu educația acestora.

Dezvoltarea armonioasă a copiilor noștri depinde atât de îmbunătățirea coeficientului de inteligență academică, dar mai ales de creșterea coeficientului de inteligență emoțională. Un tânăr bine pregătit profesional nu are certitudinea că se va descurca în viață mai bine decât unul mai puțin pregătit pe această latură, dar mai bine educat din punct de vedere al inteligenței emoționale. Aici intervine rolul adulților prezenți în viața de zi cu zi a copiilor. Pentru a fi capabil de acest lucru părinții și cadrele didactice trebuie să fie ei în primul rând educați în acest sens. Cadrele didactice din

considerentul că au studiat cât de cât psihologia îi pot ajuta pe părinți inițiindu-i în aplicarea în familie a principiilor educației inteligenței emoționale. Părinții au nevoie mai mult ca oricând să înțeleagă de ce inteligența emoțională este atât de importantă în activitățile zilnice legate de creșterea copiilor și în încheierea unei familii bazate pe afecțiune, pe devotament și pe rezolvarea problemelor cotidiene. Inteligența emoțională este un alt mod de a fi inteligent: inteligența inimii. Înseamnă: să cunoști emoțiile, să le recunoști, să poți să te pui în pielea celuilalt, să știi să iei decizii, să-ți asumi responsabilitatea pentru ceea ce faci, să fii motivat, să știi să comunici cu ceilalți pentru a avea relații armonioase. Educația bazată pe inteligența emoțională folosește tehnici specifice, simple, dar importante, care pot contribui la pacea și armonia familiei. Primul pas este acela de a-i învăța pe părinți să lucreze cu propriile emoții inteligent, constructiv, pozitiv și creativ respectând realitățile biologice și rolul sentimentelor în natura omenească. Acest tip de educație pornește de la faptul că totalitatea acțiunilor noastre ne permite să creăm un echilibru sănătos în relațiile cu copiii prin accentuarea importanței sentimentelor și prin controlul emoțiilor. Cultivarea inteligenței emoționale atât la părinte cât și la preșcolar poate să fie cel mai important aspect al unei relații iubitoare, bazat pe încredere și sinceritate. Părinții nu trebuie să cadă în capcana de a se concentra numai pe rezultatele școlare, pe performanțele intelectuale ale copiilor lor. Prin empatie îl veți putea înțelege mult mai bine. Părinții trebuie să stimuleze inteligența emoțională la preșcolari. Părintele trebuie să „cimenteze relația emoțională” cu copiii lor.

Segal dă chiar câteva sfaturi pentru a dezvolta inteligența emoțională copiilor lor:

- dați-le tinerilor o sarcină sau două, de care ei să se poată achita foarte bine. Dacă vrem ca aceștia să devină oameni independenți, autonomi, atunci, ei trebuie să dobândească conștiința valorii de sine – conștiință pe care o capătă atunci când hotărâți că aveți încredere și că vă bazați pe ei. Când vă priviți copiii, vă cuprinde un sentiment de satisfacție uitându-vă atent la ceea ce fac ei. Cu ajutorul empatiei, veți ști ce activități anume v-ar energiza copilul.
- cereți-vă iertare atunci când greșiți. Procedând astfel, le veți arăta copiilor că îi respectați și îi tratați ca pe niște oameni maturi. Le veți reduce teama de a nu se face de râs. Tot odată îi veți apropia și mai mult, împiedicând deteriorarea relației părinte – copil.
- Iubiți-l. Asta nu înseamnă, totuși, să-l lăsați să facă tot ce i-ar trece prin cap. Copiii au nevoie de un mediu pozitivă care le oferă numeroase oportunități. Educația bazată pe inteligența emoțională pornește de la faptul că totalitatea acțiunilor noastre ne permite să creăm un echilibru mai sănătos în relațiile cu copiii prin accentuarea importanței sentimentelor și prin controlul emoțiilor. Inteligența emoțională ține de conștientizarea propriilor emoții, stăpânirea acestor emoții (prin controlarea cauzelor generatoare), motivația interioară de a evolua, dublată

de inițiativă, optimism și dăruire, empatie (capacitatea de a înțelege emoțiile și sentimentele altora) și, nu în ultimul rând, de aptitudinile sociale, adică de capacitatea de a stabili relații pozitive, de a coopera și colabora cu ceilalți, de a rezolva conflicte, de a capta atenția.

BIBLIOGRAFIE:

1. Șchiopu, U, Verza, E. (1981), Psihologia vârstelor., București :E.D.P
2. Segal, J., (1999) Dezvoltarea inteligenței emoționale, București: Ed.Teora.
3. Goleman, D.(2005) Inteligența emoțională , , București : Ed.Curtea Veche